

ЛЕНИН ТУЫ

ҚКП СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСТЫҚ КОМИТЕТІНІң, ЕҢБЕКШІЛЕР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛЫСТЫҚ СОВЕТІНІң және ҚКП ПЕТРОПАВЛ ҚАЛАЛЫҚ КОМИТЕТІНІң ГАЗЕТІ

№ 249 (9567) || 1954 жылғы 17 декабрь Жұма || Шығуына 35 жыл.
жеке саны 20 ғынын.

Қысқы агротехникалық шаралар мұқият жүзеге асырылсын

Облысымыздың колхоз, совхоздары бұрын егіншілікке пайдаланылмай келген тың және тыңайған жерлерді игеру есебінен ауылшаруашылық дақылдары егісінің көлемін жыл сайын ұлғайтып келеді. Тек колхоздарда ғана 1955 жылы негізгі дәнді дақылдардың егіс көлемі 1 миллион 186 мың 500 гектарға жеткізіледі, яғни 1954 жылғыдан 522 мың 234 гектар ұлғайтылады. Бұған керекті егістік жер толығынан дерлік әзірленді. Дегенмен, алдымыздағы шөктем кезінде дала жұмыстарының көлемі едәуір артатын болады. Осындай зор көлемдегі жұмыстарды ең қысқа мерзімде, агротехникалық жоғары сапада өткізу ауылшаруашылық дақылдардан мол өнім алуды қамтамасыз етудің шартты жағдайларының бірі болып табылады. Сондықтан келесі жылы ауылшаруашылық дақылдардың егуді үлгілі өткізуге, осы арқылы олардан мол өнім алудың алғашқы негізін жасаудың маңызы зор.

Ауылшаруашылық дақылдарының шығымдылығын мықтап арттыруды қамтамасыз ету жолындағы жүрестегі көзгісі басты міндеттердің бірі қысқы агротехникалық шараларды уақытылы және үлгілі жүзеге асыру болып табылады. Егіс даласына қар тоқтату, жергілікті және минералды тыңайтқыштарды дайындау, тасып алу, оларды егістік жерлерге төгу, тұқымды себу сапасына жеткізе тазарту және оны ұқшытылып сақтау жұмыстары деркезінде жүргізілсе, бұл егін өнімділігін арттыруға едәуір қолайлы жағдай жасайтыны колхоз, совхоздардың практикасынан талай рет көрінді. Сондықтан да жергілікті партия, совет ұйымдары мен ауылшаруашылық органдары колхозшылар мен совхоз жұмысшыларын осы жұмыстарды ойдағыдай атқаруға жұмылдырулары қажет.

Бірақ, шынын айтуымыз керек, осы уақытта дейін көптеген аудандардың колхоздары қысқы агротехникалық шараларды жүргізуге шын мәнінде кіріспей отыр. Қардың едәуір қалың түскеніне қарамастан облыс колхоздарының бірде-бірі егіс далаларына қар тоқтату ісіне кіріспей келеді. Тіпті Ленин ауданының МТС-тері мен колхоздары қар ұстайтын қалқанар, шілкіктен, қамыстан бумалар, тракторға тіркелетін және шөлкікке жегілетін қаржыртқыштар әзірлеу жұмыстарын нашар ұйымдастырған. Бұл аудандардың облыс МТС-тері мен шаралары

Преснов ауданындағы Баян МТС-нің бас агрономы Аяғанов жолдастан станция қамтуындағы колхоздарда қысқа агротехникалық шаралардың жүзеге асырылуының жайы қалай деп сұрасаңыз, шімірікпестен: «бұл жұмыстарға әлі шындап кіріскеніміз жоқ» дейді. Қысқы агротехникалық шаралардың жүзеге асырылмауы жалғыз Баян МТС-інде емес, ауданның басқа да МТС-терінде орын алып отыр. Солай бола тұрса да, бұл жағдай аудандық партия комитетінің секретарьлары Долженко, Болатбаев, аудандық Совет атқаміншісі председатели Макаров жолдастарды абыржытар емес. Олар тек басқа шаруашылық тармен бір ыңғай ғана шұғылданып, қысқы агротехникалық шаралардың жүзеге асырылуына жеткілікті көңіл бөлмейді.

Колхоздарда жергілікті тыңайтқыштар әзірлеу, минералды тыңайтқыштар сатып алу жұмысының нашар жүргізілуіне облыстық ауыл шаруашылығы басқармасы да кінәлі. Өйткені оның мамандары колхоздардың қайсысына қанша тыңайтқыштар дайындау керек екендігін өздері де білмейді. Бұл жөніндегі жошпар жасалмаған және МТС-терге жіберілмеген.

Қысқы агротехникалық шаралардың маңызды бір буыны—колхозшыларды агротехникалық курстарда оқыту. Рас, бұл жұмыс бірқатар аудандардың колхоздарында ойдағыдай жүргізілуде. Алайда колхозшылардың агротехникалық оқуына Петропавл ауданының және осы аудандағы МТС, колхоз басшылары жете мән бермей келеді. Осының салдарынан Сталин атындағы, Фурманов атындағы, «Луч Ленина», тағы басқа колхоздарда колхозшылардың агротехникалық оқуы ұйымдастырылған жоқ.

СОКП Орталық Комитетінің сентябрь Пленумы астық шаруашылығын бүкіл ауылшаруашылық өндірісінің негізі деп есептеп, астықтың, әсіресе негүрлдің бағалы азық-түліктік дақыл—жаздық бидайдың шығымдылығын оған әртүрлі міндетін қойды. Бұл міндетті мүлтіксіз орындау үшін қысқы агротехникалық шараларды кезінде және мұқият жүзеге асырудың маңызды зор. Сондықтан жергілікті партия, совет ұйымдары мен ауылшаруашылық органдары қар тоқтату, тыңайтқыштар әзірлеу, тұқым тазарту, колхозшылардың агротехникалық ғылым мен озат тәжірибенің табыстарымен қаруландыра беру жұмыстарындағы кемшіліктерді шұғыл жоюға тиіс.

ССРО Кәсіпшілік кооперациясы уәкілдерінің II съезі

14 декабрьде Кремльде ССРО Кәсіпшілік кооперациясы уәкілдерінің II съезі ашылды. Москваға республикалардың, облыстар мен облыстардың кәсіпшілік кооперациясы Советтерінің председателдері, одақ басқармалары мен кәсіпшілік артельдерінің председателдері, өндіріс жаңа-қуттықтайды.

ССРО Кәсіпшілік кооперациясы уәкілдерінің II съезіне

Совет Одағының Коммунистік партиясының Орталық Комитеті мен ССРО Министрлер Советі ССРО Кәсіпшілік кооперациясы уәкілдерінің екінші съезін және олар арқылы Совет кәсіпшілік кооперациясы артельдерінің барлық мүшелерін қызу құттықтайды.

Еңбекшілердің көп мыңдаған армиясын біріктіретін Совет Одағының кәсіпшілік кооперациясы елдің халық шаруашылығында елеулі орын алады, оның артельдері жыл сайын халық үшін ондаған миллиард сомның товарларын өндіреді.

Кәсіргі уақытта, елімізде халық шаруашылығының барлық салаларын шұғыл өрге бастырудың және совет халқының материалдық әл-ауқатын онан әрі жақсартудың кең программасы жүзеге асырылып жатқанда, мемлекеттік өнеркәсіппен бірге көпшілік тұтынытын бұйымдар өндіруді едәуір ұлғайтуға тиісті кәсіпшілік кооперациясының ролі бұрынғыдан да арты түседі.

Социалистік өнеркәсіптің барлық қызметкерлерінің шұғыл міндеті мынада: халыққа қажетті товарлар өндіруді барынша өркендету, жаңа бұйымдарды жаппай шығаруды тезірек игеру, еңбекшілердің

Бірінші мәселе бойынша ССРО Кәсіпшілік кооперациясы Орталық Советі Басқармасының председатели А. Е. Петрушев жолдас баяндама жасады. Кәсіргі уақытта, деді ол, кәсіпшілік кооперациясы 15 мыңнан аса артельдерді біріктіреді. Кооперативтік ұйымдар мен кәсіпорындарында 2 миллионнан аса адам жұмыс істейді. Кәсіпшілік кооперациясы тек быылғы жылдың өзінде ғана 55 миллиард сомның өнеркәсіп өнімін, оның ішінде 47 миллиард сомның халық тұтынатын бұйымдарын өндіруге тиіс. Үстіміздегі жылдың 11 айында жалпы өнім шығарудың мемлекеттік жошпары 105 процент орындалды. 1950 жылымен салыстырғанда, сауда ұйымдарына товарлар бөлу екі есеге дерлік өседі. Соңғы жылдарда кәсіпшілік кооперациясының кәсіпорындары көптеген және

Еңбекшілер депутаттарының Солтүстік Қазақстан облыстық Советі атқару комитетінің хабары (1-бет). ССРО кәсіпшілік кооперациясы уәкілдерінің II съезі (1-бет). ССРО Кәсіпшілік кооперациясы уәкілдерінің II съезіне (1-бет). Совет жазушыларының Бүкілодақтық II съезінің ашылуы Халық ағарту қызметкерлерінің кеңесі. (1-бет). МТС және ММНС директорларының республикалық кеңестері (2-3-бетте). ССРО Сыртқы Істер Министрінің мәлімдемесі (3-бет). С. Төртасынов, А. Бадельханов. —Интернационал МТС-

інде (3-бет). Ж. Құсайынов. — Қосымша отын, су алмастан (3-бет). Р. Уәлиев. —Оқушылар мастерскойында (4-бет). П. Рысанов. —Халықаралық шолу (4-бет). Отто Гротевольдың Хеннигсдорфтағы митингте сөз сөйлеуі (4-бет). Бельгия Коммунистік партиясының XI ұлттық съезі (4-бет). Чехословакия ұлттық жыйналысы сессиясының аяқталуы (4-бет). Нерудің Лавнауда сөз сөйлеуі (4-бет). Шетел хабарлары (4-бет).

шындары, көркемөнер кәсіпшіліктерінің шеберлері шөлді. Съезд мынадай күн тәртібін бекітті: 1. ССРО Кәсіпшілік кооперациясының Орталық Советі басқармасының 1951 — 1954 жылдарға есепті баяндамасы; 2. ССРО Кәсіпшілік кооперациясы Ор-

талық Советі тексеру комиссиясының есепті баяндамасы; 3. Кәсіпшілік кооперациясы Орталық Советінің басшы және бақылау органдарын сайлау. СОКП Орталық Комитеті мен ССРО Ми-

нистрлер Советінің ССРО Кәсіпшілік кооперациясы уәкілдерінің екінші съезіне құттықтауын делегаттар қызу қарсы алды; құттықтауды ССРО Министрлер Советі Председателинің орынбасары А. М. Косыгин жолдас оқыды.

тұрмыс қажетін өтейтін кәсіпорындар санын көбейтіп, олардың жұмысын жақсарту үшін табандылықпен күресу керек. Жергілікті тұрмыс материалдары мен колхоздарға, МТС-тер мен совхоздарға арналған әртүрлі шаруашылық құрал-саймандарын өндіруді едәуір ұлғайтуға ерекше көңіл бөлінуге тиіс. Советтік кәсіпшілік кооперациясының оның алдында тұрған жауапты міндеттерді ойдағыдай орындау үшін барлық қажетті жағдайлары бар. Ол мемлекеттік өнеркәсіптің үнемі көмек көрсетуіне сүйенеді және оның қарамағында техника жағынан қаруланған едәуір мөлшерде кәсіпорындары, тәжірибелі жұмысшы кадрлары мен мамандары бар. Кәсіпшілік кооперациясының артельдерінде өз ісінің техникасын жетік меңгерген ондаған және жүздеген жаңашылдар, жоғары өнімді еңбек етудің шеберлері өсіп шықты.

Кәсіпшілік кооперациясы қызметкерлерінің патриоттық борышы осы мүмкіндіктерді барынша толық пайдаланып, кооперативтік өнеркәсіптің зор және әлі ашылмаған резервтерін іске қосу, техникамен өндіріс процестерінің технологиясын үнемі жетілдіру, еңбек өнімділігін артты-

және 33 техникум жұмыс істейді. Таяу уақытта оқу орындардың саны бұрынғыдан да көбейтіледі. Өндірістің жекелеген салаларындағы жағдайға талдау жасай келіп, баяндамашы бұл салалардың тұтынушылар қойын отырған талаптардан әлі де артта қалуда екенін көрсетті. Кәсіпшілік кооперациясы елімізде шығарылатын мебельдердің, сыртқы трикотаж киімдердің, пималардың жалпы мөлшерінің үштен бірінен артырын, шойын, эмаль жалатылған аллюмини ыдыс-аяқтардың, ойыншықтардың 50 проценттен артығын өндіреді. Алайда, бұл товарларды өндірудің өркендетілуі әлі де жеткіліксіз. Жошпардың белгіленген ассортимент бойынша орындамауы өндіріске товарлардың жаңа түрлерін шығарудың нашар екенін көрсетіп отыр.

руға жету, шығарылатын өнімнің сапасын елеулі түрде жақсартып, әрбір артельде өндіріс мәдениетін арттыру және халықтың тұрмыс қажетін өтеуді жақсарту болып табылады. Өзінің шикізат базасын жедел өркендетіп, мемлекеттен алынатын материалдарды тиімді және үнемді пайдалану, өндіріске шикізаттың жергілікті түрлерін кеңінен қолдану, кәсіпорындардың жоғары, рентабельділікпен жұмыс істеуіне жету, кооперативтік қаржыларды жұмсаудағы иесіздік пен ысрапшылыққа қарсы күресу керек. Кәсіпшілік кооперациясының қызметкерлері арасында жошпарларды әрбір коллективтің толық және асыра орындауы жолындағы социалистік жарысты кеңінен өрістетіп, мемлекеттік өнеркәсіп пен кооперативтік кәсіпорындардың озат тәжірибесін енгізу қажет.

Кәсіпшілік кооперациясының басшы органдары, артельдердің басқармалары артель мүшелерінің мәдени және материалдық тұрмыс қажеттерін қанағаттандыруға көбірек көңіл бөлуі, артель мүше-

ССРО МИНИСТРЛЕР СОВЕТІ

лерін коллективизм рухында, кемшіліктерге төзбеу және қоғамдық дәулетке ұқыптылықпен қарау рухында таймастан тәрбиеленіп, еңбек тәртібін барынша нығайтуға тиіс.

Уставты мүлтіксіз орындау, істі басқаруға және кооперативтік ұйымдардың жұмысына бақылау жасауға артель мүшелерінің қалың көпшілігін қатыстыру, сын мен өзара сынды батыл өрістету және төрешілік пен қозғалыстың белгілерінің қандаймен болса да батыл күрес жүргізу кәсіпшілік кооперациясының бүкіл жұмысын жақсартудың басты шарты болып табылады.

Совет Одағының Коммунистік партиясының Орталық Комитеті мен ССРО Министрлер Советі кәсіпшілік кооперациясы өзіне жүктелген міндеттерді аброймен орындайты, совет халқының әл-ауқатын үнемі арттыра беруге, Коммунистік қоғам орнау жолындағы күресте партия мен үкіметке бұдан былай да белсене көмек көрсетеді деп берік сенім білдірді.

СОВЕТ ОДАҒЫНЫҢ КОММУНИСТІК ПАРТИЯСЫНЫҢ ОРТАЛЫҚ КОМИТЕТІ

жұмыстардың сапасы көп реттерде халықтың өскен талаптарына сай келмейді. Кәсіпшілік кооперациясының практикалық жұмысында, деді баяндамашы, кооперативтік қаржыларды ысырап қылуға және талан-таражға салуға төзушілік пен қарау фактілері әлі аз емес. Талан-таражға салу және ұрлау фактілерін мүлдем жою қажет.

Артель мүшелері кооперативтік ұйымдардың жұмысын басқаруға және оған бақылау жасауға кеңінен қатыстыру кәсіпшілік кооперациясының барлық бұйымдарының жұмысын онан әрі жақсартуға қызмет етуі керек. Басқару аппаратындағы ысырапшылыққа батыл күрес жүргізу қажет. Социалистік жарыс, мемлекеттік өнеркәсіп пен кооперативтік кәсіпорындары жаңашылдарының озат тәжіри-

«Бірлік», «Орталық» колхоздарында жәр-
тоқтатуға аз-кір, бұл жұмысты жүзеге
асыруды ұйымдастыру мүлдем ұмыт қа-
лып келеді. Сондай-ақ бұларда жергілікті
тыңайтқыштарды әзірлеу, минералдық
тыңайтқыштарды сатып алу жұмысы да
жүргізілмеген. Ал қолда бар тұқымдарды
тазартудың барысы өте-мөте баяу.

Қысқы агротехникалық шараларды жү-
зеге асыруды ұйымдастыруда МТС агро-
номдары негізгі тұлға. Бірақ, амал не,
Образцовая МТС-нің бас агрономы Қожа-
сов жолдас өз міндетінің дәрежесінде бол-
май отыр. Ол қыс түскеннен бері колхоз-
дарда жөнді болған да жоқ. Сонымен бірге
колхоз агрономдарына қысқы агротех-
никалық шараларды ұйымдастыру және
басқару жұмыстарын жақсарту жөнінде
қатаң талап қоймайды. Қар тоқтату, жер-
гілікті және минералды тыңайтқыштар
дайындау, тұқым тазарту сияқты қыс-
қы агротехникалық шараларының өзекті
мәселелерін ойдайдай жүргізуге жете-
мен бермей отырған колхоз басқармасы-
мен ымырашылық жасайды. Бұл жұмыс-
тардағы кемшіліктер мен сыбырлықтар-
ды жою жөнінде МТС кеңестерінде мәсе-
ле қарауды ұсынбайды.

жүзеге асыру агрономдардың қазіргі
басты міндеттерінің бірі. Олай болса, кол-
хоз агрономдары қар тоқтатуда, тыңайт-
қыш әзірлеуде, тұқым тазартуда жұмыс
істеп жүрген колхозшылардың арасында
үнемі болып, олардың жұмыстарына прак-
тикалық көмек көрсетуге міндетті. Ал МТС
тердің бас агрономдары колхоздарда агро-
техникалық шаралардың жүзеге асыры-
луының барысымен күнбе-күн танысып
отыруға, бұл жұмыстардағы жақсы ини-
циативаны қолдауға және оны басқаларға
кеңінен таратып отыруға тиіс.

Бастауыш партия ұйымдары колхозшы-
ларды, МТС, совхоз жұмысшыларын келесі
жылдың егісіне тыңғылықты әзірленуге,
мал қыстатуды үлгілі өткізу жолындағы
күреске бастап және жұмылдырып оты-
рулары керек. Олар социалистік жарыс-
туын жоғары ұстап, шаруашылық жұ-
мыстарды барлық участкада бірдей қар-
қынды жүргізілуіне жетісулері қажет.
Коммунистер мен комсомолецтер қысқы
агротехникалық шараларды жүзеге асы-
ру, мал қыстату, тағы басқа шаруашы-
лықтың жауапты салаларында тікелей
жұмыс істеумен бірге, өндірісте колхоз-
шылардың, МТС, совхоз жұмысшылары-
ның алдыңғы сапында болуға міндетті.

Солтүстік Қазақстан облысы бойынша халық соттарын сайлаудың қорытындылары туралы

Еңбекшілер депутаттарының Солтүстік Қазақстан облыстық
Советі атқару комитетінің хабары

1954 жылғы 12 декабрьде Солтүстік
Қазақстан облысының барлық сайлау ок-
ругтерінде халық соттарының сайлауы
болды.

Еңбекшілер депутаттары аудандық со-
вет атқару комитеттерінің мәліметі негі-
зінде еңбекшілер депутаттарының Солтүс-
тік Қазақстан облыстық Советінің атқа-
ру комитеті мынаны анықтады:

Облыс халық соттарының сайлауына
сайлаушылардың 100 проценті дауыс бе-
руге қатысты.

Халық судьялығына кандидаттарға
дауыс беруге қатысқан сайлаушылардың
жасы санының 99,51 проценті, халық
заседательдігіне кандидаттарға берілген
дауыс 99,99 проценті болды.

Сайлаулар барлық сайлау округтерінде

болды.

Барлығы 20 адам халық судьялығына,
1485 адам халық заседательдігіне сай-
ланды.

Барлық сайланған халық судьялары
мен халық заседательдері коммунистер
мен партияда жоқтар блогінің кандидат-
тары болып саналады.

Сайланған халық судьялары мен ха-
лық заседательдерінің ішінде: әйелдер
43,92 процент, СОБП мүшесі және кан-
дидаты 46,31 процент, партияда жоқтар-
ы 53,69 процент.

Халық судьялары мен халық заседа-
тельдерінің сайлауы еңбекшілердің зор
саяси белсенділігі және бірауыздылығы
жағдайында өтті.

ХАЛЫҚ АҒАРТУ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ КЕҢЕСІ

Бұрнағы күні облыстық Совет атқомі-
нің мәжіліс залында облысымыздың халық
ағарту қызметкерлерінің кеңесі басталды.
Кеңеске орта, жетіжылдық мектептер мен
балалар үйлерінің директорлары, аудан-
дық оқу бөлімдерінің меңгерушілері, ККП
аудандық комитетінің секретарьлары және
аудандық Совет атқомі председателдерінің
орынбасарлары қатысты.

Кеңесте 1 тоқсандағы мектеп жұмыс-
тарының қорытындысы және жаңа оқу
жоспары мен жаңа оқу программасының
енгізілуіне байланысты міндеттер жөнін-
де облыстық оқу бөлімінің меңгерушісі

А. Щербак, облыс мектептерінің ішкі
жұмыстарын тексерудің жайы туралы об-
лыстық оқу бөлімінің инспекторы С. Шез-
ченко жолдастар баяндамалар жасады.
Ал еңбек тәрбиесі, политехникалық оқу,
оқу-тәжірибе участогі, жаңа совхоздарда-
ғы мектептердің ұйымдастыру жұмыста-
ры жөнінде Ленин ауданындағы Петров-
ка жетіжылдық мектебінің директоры
Леванов, қаладағы № 1 жетіжылдық мек-
тептің директоры Горюнова, № 7 орта
мектептің биология пәнінің мұғалімі
Степанов, Булаев аудандық оқу бөлімі-
нің меңгерушісі Пищур жолдастар баян-
дамалар жасады.

машиналар мен әртүрлі жабдықтар алды.
Металл өндіретін 54 ірі кәсіпорын салын-
ды және жаңартылды, төрт металл-прокат
заводы іске қосылды. ЖІП иіру-фабрика-
ларының қуаты 1,7 есе арттырылды. Жа-
ңадан мебель фабрикалары, тоқыма зат-
тар, аяқ киім және киім шығаратын кәсіп-
орындар, ауыл шаруашылығының қажет-
тіне арналған бұйымдар дайындайтын
мастерскойлар ашылды.

Кәсіпшілік кооперациясының кәсіп-
орындарына арналып, жоғары маман кадр-
лар даярлануда: кәсіпшілік кооперациясы
Орталық Советінің жоғары мектебі ұйым-
дастырылды, оның сырттан оқу бөлімі бар

Баяндамада құрылыс материалдарын
және колхоздар мен совхоздарға, село хал-
қына қажетті шаруашылық мақсатына
арналған бұйымдар өндіруге ерекше кө-
ңіл бөлінді. Бұл өнімдерді шығаруды шұ-
ғыл арттыру кәсіпшілік кооперациясы
қызметкерлерінің абыройы ісі.

Баяндамашы товарлардың сапасын
жақсарту және олардың ассортиментін
көбейту қажеттілігі туралы айтты. Ол төмен
сортты өнім шығаратын бірқатар коопе-
ративтік ұйымдарды сынады. Кейбір кәсіп-
орындар соншалықты нашар товарлар
өндіреді, сауда орындары бұл товарларды
тіпті қабылдаудан да бастартады. Тұты-

белгілі. Олар Пекиндегі, Делидегі, Ливан-
дағы, Ниондағы, Копенгагендегі, Джа-
картадағы, Лейпцигтегі, Венадағы ха-
лықаралық көрмелерде орасан зор та-
быстарға ие болды. Баяндамашы суретші,
шеберлердің жұмыс істеуі үшін бұрынғы-
дан да қолайлы жағдайлар жасау қажет
екенін атап көрсетті.

Халықтың тұрмыс қажетін өтеу—кәсіп-
шілік кооперациясының аса маңызды
міндеті. Соңғы уақытта жөндеу-тұрмыс
қажетін өтейтін кәсіпорындардың саны
5,5 мыңға көбейді. Бірақ солай бола тұр-
са да, қызмет көрсетудің және орындалған

алынғуға тиіс.

Бұдан соң кәсіпшілік кооперациясы
Орталық Советі тексеру комиссиясының
председателі А. И. Смирнова жолдас баян-
дама жасады.

Тексеру комиссиясының баяндамасынан
кейін съезд делегаттарының жарыссөзі
басталды.

Съездің жұмысына СОБП Орталық Ко-
митетінің секретары Н. Н. Шаталин жо-
лдас, ССРО Министрлер Советі Президе-
нтінің орынбасары А. М. Косыгин жо-
лдас қатысуда.

(СОТА).

СОВЕТ ЖАЗУШЫЛАРЫНЫҢ БҮКІЛОДАҚТЫҢ II СЪЕЗІНІҢ АШЫЛУЫ

15 декабрьде Отанымыздың астанасы
—Москвада совет жазушыларының Бү-
кілодақтың екінші съезі ашылды. Әде-
биетшілер мен бірге бүкіл халық та әз-
рленіп қарсы алған бұл съезд совет мәде-
ниетінің—адамзат тарихындағы ең озат,
революцияшы және гуманитарлық мәде-
ниеттің дамуындағы аса көрнекті оқиғайға
болып табылады. Көп тілді, дүниежүзілік
мәдениет қазынасының барлық жақсы
дәстүрлерін бойына сіңірген советтік әде-
биет ленинизмнің мәні өшпейтін идея-
ларымен, партияның идеяларымен рух-
танған. Ол жаңа дүние жасауда, комму-
нистік заманның жаңа адымын қабытас-
тыруда қуатты құрал болып табылады.

Үлкен Кремль сарайы. Мұнда Совет Ода-
ғындағы барлық социалистік ұлттар әде-
биет шеберлерінің гүлі жыйналған. Бұл
ұлттардың көбі жуырда ғана жазу деген-
нің не екенін білмейтін еді, қазір олар дү-
ниежүзілік мәдениетке зор үлес қосып,
бүкіл прогресшіл адамзатқа танылуда.

Делегаттардың арасында—кітаптары
советтік әдебиеттің қалыптасуына алған-
қы құрылыс материалдары болған, бұдан
20 жыл бұрын жазушылардың бірінші
съезінде ұлы Горькиймен бірге, партия-
ның шақыруы бойынша, социалистік
реализм туының астында совет әдебиеті-
нің қуатты күштерін біртұтас етіп бірік-
тірген белгілі совет жазушылары бар.
Олармен бірге—әдебиетші жастар бар,
олардың қатары өсуде және көп ұлтты со-
вет әдебиетінің гүлденуімен бірге ұлғая
түсуде.

Барлық делегациялар өздерінің съезге
берген есебі ретінде социалистік Отанымыз
халықтарының ондаған тілдерінде жазыл-
ған жүздеген жаңа кітаптар әкелген. Бұл
—совет әдебиетінің творчестволық күш-
тері өсіп отырғандығының айғағы, оның
ураны: ілгеріде де жоғары деген сөздер
болып отыр. Бұл—советтік әдебиетіміздің
ұлы дауылпазы айтқандай, біздің еліміз-
дің адамдарына, біздің заманымызға сай
бірден-бір жол.

Залда көптеген қонақтар—Қытайдың,
Кореяның, Польшаның, Чехословакияның,
ГДР-дің, Болгарияның, Венгрияның, Ру-
мынияның, Албанияның, Вьетнамның,
МХР-дің жазушылары, сол сияқты Анг-
лияның, Францияның, Индияның, Юго-
славияның, Австрияның, Голландияның,
Финляндияның, Бразилияның, Чилидің,
Бубаның, Ливанның, Уругвайдың және

басқа елдердің прогресшіл жазушылары.

Съездің ашылуына Москваның фабри-
калары мен заводтарының жұмысшылары,
ғалымдар, партия қызметкерлері, студент-
тер, советтік армияның өкілдері болды.

Күндізгі сағат 4. Залдық толды. Үкмет
ложаларына Совет Одағы Коммунистік
партиясы мен Совет Үкметінің басшы-
лары—Н. А. Булганин, Л. М. Каганович,
Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Мо-
лотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров,
Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, И. Н. Пос-
пелов, М. А. Сулов, Н. Н. Шаталин келді.
Делегаттар мен қонақтар оларды ұзақ қы-
зу оқиымен қарсы алды.

...Съездің ең қарт жазушы Ольга Форш
қысқаша сөз сөйлеп ашты. Оны жыйнал-
ғандар жылы жүзбен құттықтады. Ол өзі-
нің бірінші сөздерін кеменгерлік кеңесте-
рімен, совет әдебиетінің өсуіне көп еңбек
сіңірген И. В. Сталинді еске түсіруге ар-
нады. Қатысушылар И. В. Сталинді орын-
дарынан тұрып, еске түсірді.

Сол сияқты, съезд совет жазушылары
одағын құрушы, оның бірінші съезінің
председателі Алексей Максимович Горький-
ді, көбі ұлы Отан соғысының майданда-
рында қаза тапқан басқа жазушыларды
да орындарынан тұрып еске түсірді.

Өткен 20 жылдың ішінде, дейді Ольга
Форш, совет халқы орасан көп даңқты және
ерлік істер атқарды. Совет адамдары
ұлы Отан соғысының қиын жылдарында
бүкіл дүние жүзі алдында өздерінің ерлі-
гін және біртұтастығын көрсетті, олар
соғыстан кейін өз елін қалпына келтіруге
де ерлік істер істеді. Осы 20 жылдың
ішінде біздің әдебиетіміз де совет халқы-
мен үнемі бір болды, коммунизм орнатудың
ортақ ісіне қолдарынан келгенше өз ұле-
сін қосты. Совет әдебиетінің күші мынада:
ол мәңгі жасайтын Лениннің үміті мен
арманын, Коммунистік партияның еркін
білдіруге: ол коммунизм жолындағы күрес-
тің қуатты қаруы бола отырып, халық-
тың мүддесіне, оның мемлекеттік міндет-
теріне қызмет етуде.

Ольга Форш советтік әдебиеттің бейбіт-
шілік жолындағы, халықтардың достығы
жолындағы жалынды күрескер екенді-
гін айтты. Империализмнің қаратүнек
күштері соңғы уақытта жаңадан қантөгіс
соғыс ашу үшін бірігуге тырысуда, олар-
ды жауыздығына біз өз жетермізді, жар-
дың болашақта сенетін адамдардың күшін
қарсы қоюға тиістіміз. Бұл істе біздің әде-

биетіміз зор роль атқаруға міндетті. Дүние
жүзінің бүкіл прогресшіл әдебиеті бізбен
бірге. Оның көптеген таңдауды өкілдері
съезде қонақ болып отыр. Ольга Форш
совет жазушыларының атынан шетелдік
достарды қызу құттықтады.

Қарт делегаттардың тапсыруы бойынша
Ольга Форш жазушылардың Бүкілодақтық
II съезін ашық деп жариялап председа-
тельдік етуді К. Фединге табыс етті.

Сөз Украин жазушысы Олес Гончарға
берілді. Украина, Ленинград, Өзбекстан,
Грузин, Эстон, Бурят-Монгол делегация-
ларының атынан ол съездің президиумын
65 адамнан сайлауды ұсынды. Президи-
ум бірауыздан мынадай құрамда сай-
ланды:

И. Абашидзе, Г. Александров (ССРО
мәдениет министрі), П. Антокольский,
М. Әуезов, М. Балзан, Г. Баширов, Н.
Бровка, В. Василевская, А. Венцова, С.
Вургун, В. Виноградов (академик), Р.
Гамзатов, С. Герасимов, Ф. Гладков, Ш.
Дадвани, В. Ермилов, Н. Зарьян, С. Зо-
рин, К. Зубов, (ССРО халық артисі), Т.
Зуева (РСФСР мәдениет министрі), М.
Ибрагимов, М. Исаковский, И. Каширов,
(РСФСР оқу министрі), В. Катаев, А.
Кяхар, Б. Кербабаев, А. Корнейчук, К.
Кривича, Я. Колас, В. Лацис, А. Лукин,
Л. Леонов, Ю. Лебединский, А. Лупин,
С. Маршак, Г. Мұстафин, А. Несмеянов,
(ССРО Ғылым академиясының президенті),
Г. Николова, В. Овечкин, В. Панова,
Н. Погонин, Б. Полевой, Г. Поликарпов
(СОБП Москва қалалық комитетінің се-
кретары), А. Прокопьев, Я. Рубцов, М.
Рыльский, А. Румянцев (СОБП Орталық
Комитетінің бөлім меңгерушісі), Б. Рю-
риков, К. Симонов, А. Сурков, А. Тара-
сова, (ССРО халық артисткасы), А. Твар-
довский, Н. Тихонов, А. Текомбаев,
М. Турсын-Заде, П. Тычина, А. Фадеев,
К. Федин, О. Форш, Т. Хренников (Совет
композиторлары одағының бас секретары),
А. Шелепин (БЛЖО Орталық Ко-
митетінің секретары), Д. Шепилов
(«Правда» газетінің бас редакторы), Ю.
Шмуул, М. Шолохов, И. Эренбург.

Белоруссия, Москва, Литва, Тәжікстан
және Башкүртстан делегацияларының
атынан Белорус жазушысы Петрусев
Бровка съездің құрметті президиумына
СОБП Орталық Комитеті президиумының
мүшелері—Ц. А. Булганин, К. Е. Воро-

шилов, Л. М. Баганович, Г. М. Мален-
ков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г.
Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущев
жолдастарды сайлауды ұсынды. Бұл ұсы-
ныс ду қолшалақтаумен қарсы алын-
ды, жұрттың бәрі орындарынан тұрды.

Съездің жұмысын органдары: секре-
тариат, мандат және редакциялық ко-
миссиялары, сол сияқты ССРО Совет
Жазушылары Одағы—ұставының жа-
басы жөніндегі редакциялық комиссия
сайланды.

Съезд мынадай күн тәртібін бекітті:

1. Баяндама—«Совет әдебиетінің жайы мен міндеттері» (А. Сурков).

Қосымша баяндамалар:

- а) «Советтік көркем проза» (К. Симонов);

- б) «Советтік поэзия» (С. Вургун);
- в) «Советтік драматургия» (А. Корнейчук);

- г) «Советтік кинодраматургия» (С. Герасимов);

- д) «Балалар мен жасөспірімдерге арналған советтік әдебиет» (Б. Полевой);

- е) «Советтік әдебиет сынының негізгі проблемалары» (Б. Рюриков);

- ж) «ССРО халықтары әдебиеттерінің көркем аудармалары» (П. Антокольский, М. Әуезов, М. Рыльский).

2. Баяндама—«Дүние жүзінің қазіргі прогресшіл әдебиет» (Н. Тихонов);

3. ССРО Совет Жазушылар Одағының тексеру комиссиясының баяндамасы (Ю. Лебединский);

4. Совет Жазушылары Одағы басқармасы комиссиясының «Совет Жазушылары Одағының ұставына өзгерістер енгізу туралы» хабары (Л. Леонов);

5. ССРО Совет Жазушылары Одағының башы органдарын сайлау.
Председательдік етуші СОБП Орталық Комитетінің жазушылардың Бүкілодақтық II съезіне құттықтауын жариялау үшін СОБП Орталық Комитетінің секретары П. Н. Поспелов жолдасқа сөз берді. Съездге қатысушылар оны ұзақ қолшалақтап қарсы алды. Қатысушылардың бәрі құттықтаудың сөздерін зор ықласпен тыңдап, оны әлсін-әлсін қызу қолшалақтап бөліп кетіп отырды.

Съезд өзінің күн тәртібінің бірінші пунктіне көшті. Совет әдебиетінің жайы мен міндеттері туралы баяндама жасау үшін сөз А. Сурковқа берілді. (СОТА).

МТС және ММШС директорларының республикалық кеңесі

13 декабрьдегі мәжіліс

13 декабрьде Қазақтың Абай атындағы мемлекеттік академиялық опера және балет театрында Қазақстан КП Орталық Комитеті мен Қазақ ССР Министрлер Советі шақырған МТС және ММШС директорларының «МТС-тердің 1954 жылдағы жұмыстарының қорытындылары және 1955 жылда республиканың колхоздарында егіннің шығымдылығын және ауылшаруашылық дақылдарының мәдениетін, мал шаруашылығының өнімділігін оған әрі арттыру жөніндегі міндеттер туралы» мәселе жөнінде республикалық кеңес ашылды. Кеңеске ауыл шаруашылығының мамандары, ғылыми қызметкерлер, трактор бригадаларының бригадиртері, аудандық партия комитеттерінің МТС аймақтары жөніндегі секретарьлары, партия, совет және ауылшаруашылық органдарының басшылары қатысып отыр.

Кеңесті Қазақстан КП Орталық Комитетінің секретары Л.И. Брэмнев жолдасты.

Кеңеске қатысушылар ду қолнапалақтау үстінде СӨБП Орталық Комитеті Президиумының құрамы: Н. А. Булганин, К. Е. Ворсилютов, Л. М. Наганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, Н. С. Хрущевті құрметті президиумға сайлады.

Қазақ ССР Ауыл шаруашылығының министрі Г. А. Мельник жолдасқа баяндама жасау үшін сөз берді.

—1954 жыл, —деді баяндамашы, —біздің еліміздегі коммунистік құрылыстың тарихына совет халқының Коммунистік партия мен Совет Үкметінің ауыл шаруашылығын игеруіне өркендету, совет халқының материалдық әл-ауқатын оған әрі арттыру жөніндегі аса маңызды қарарларын жүзеге асыру жолындағы Совет халқының зор және қомысты жұмыстарының жылы ретінде өнеді.

Астық өндірісін ұлғайту ісіне Қазақстанның ауыл шаруашылығы еңбекшілері зор үлес қосты. Республиканың колхоздары мен совхоздары мемлекетке 232,1 миллион пұт астық тапсырды және сатты, бұл өткен жылдан 109 миллион пұт артық. Астық өндірудің және дайындаудың анағұрлым артуы тың және тынайған жерлерді игерудің және егін шығымдылығын артуының нәтижесі. Егер соңғы 13 жылда республиканың колхоздарында егіннің жалпы көлемі небары бір миллион 965 мың гектар ғана артса, 1954—1955 жылдары ол 5 миллион 603 мың гектар ұлғайып, 1955 жылда 13 миллион 270 мың гектар болмақ.

Партия мен үкметтің үстемізге жылы жаңа жерлерді игеру жөніндегі тапсырмасы анағұрлым асыра орындалды. Қазақстанның МТС-тері мен совхоздарында 5 миллион 578 мың 300 гектар тың және тынайған жерлер жыртылып,

және тоғыспалы әдістері және агротехниканың басқа да прогрессивтік әдістері нашар енгізілді және қанағаттанғысыз қолданылып отыр. Егін алдында топырақты нашар өңдеу, жұқа жырту, жал қалдырып жырту, сапасыз тұқым себу, тұқымды тайыз сіңіру, тұқым себу нормасын бұрмалау, егіннің мерзімін ұзаққа созу сияқты агротехникалық шараларды бұрмалау фактілері орын алды.

Ауылшаруашылық органдарының, МТС директорлары мен мамандарының міндет жұмыстағы бұл және басқа кемшіліктерді жою, МТС-тердің жұмысын жақсарту, егін даласының шығымдылығын арттыру жолындағы күресте олардың ұйымдастырушылық ролін көтеру, агротехниканың озат тәсілдерін енгізуді қамтамасыз ету, трактор парктерінің жұмысын жақсарту, дала жұмыстарының сапасын үздік арттыру және 1955 жылы республиканың барлық колхоздарында мол өнім алу болып табылады.

Мұнан кейін Г. А. Мельник жолдасты Қазақстанның колхоздарындағы мал шаруашылығының жайына талдау жасады. Колхоздарда мал шаруашылығын өркендету үшін, олардың бұл міндетті ойдағыдай орындауы үшін барлық жаңдай жағдайдың жарашалылығы МТС-тер мен ММШС-терге толық жүктелген. Машина-трактор және машина-мал шаруашылығы станцияларына тиіселей колхоздарда жұмыс істеу үшін 4500-ге жуық зоотехникалық және малдәрігерлік қызметкерлер жіберілді. Станциялар мал азығын дайындау және мал шаруашылығының басқа да жұмыстарының процестерін механикаландыру үшін көптеген жаңа техникамен жабдықталды. Қоғамдық мал шаруашылығын өркендетуде колхоздар мен совхозшылардың материалды-ағартушылығын арттыру жөнінде елеулі шаралар жүзеге асырылды.

Алайда, мал басын арттыру жөнінде мемлекеттік жоспар 1954 жылы орындалмады. Қой және сыйыр малы басының көмуіне жою берілді. Мал басының төл есебінен өсу көрсеткішінің төмен болуы аналық малдардың қысыр қалуынан және іш тастауларынан, малдың орынсыз көп шығын болуынан болып отыр. Сауын сыйырларды өсіру жайы төзгісіз. Республиканың колхоздарында мемлекеттік жоспар бойынша 1954 жылдың 1 октябріне 750 мың сауын сыйырлар болуға тиіс еді. Іс жүзінде небары 669,8 мың ғана сауын сыйырлар болды. Колхоздарда бірнеше жылдар бойы сүт сауудың және жүн қырқудың көрсеткіштері өте төмен болып келеді. Малды жайып бағу қанағаттанғысыз ұйымдастырылған. Осының салдарынан мемлекетке ет тапсыру және сату жоспары небары 88 процент, ал сүт —78,4 процент ғана орындалып отыр.

Мал шаруашылығын өркендету және оның өнімділігін арттырудасы төзгісіз жағдайды мынамен түсіндіруге болады:

МТС директорларының 53 процентінің жоғары дәрежелі білімдері бар, бұл 1953 жылдың 1 сентябрінен бастап үш есе артық. Станциялардың 545 бас инженерлерінің ішінде 344 адамның жоғары дәрежелі білімі бар. Бұл 1953 жылдың 1 сентябрінен бастап үш есе артық. 302 бас агрономдардың жоғары дәрежелі білімдері бар. Механизатор кадрларының тұрақты құрамы жасалды. Қазір олардың қатары 146 мың адамға жуық. Ал 1953 жылы небары 23 мың адам ғана еді.

Осы зор көмекке сүйене отырып, республиканың МТС-тері өздерінің жұмысын біраз жақсартты. Олар 1954 жылдың 1 декабріне дейін 34,4 миллион гектар жерде жұмыс жүргізді, трактор жұмыстарының жоспарын 105,8 процент орындалды. 1953 жылға қарағанда, МТС-тер мен ММШС-тер 17,3 миллион гектар жұмысты артық жүргізді. 15 аттың күші бір әрбір трактормен 580 гектар жер жұмысталды, жоспардан тыс 32 гектар және өткен жылы қарағанда 55 гектар жер артық жұмысталды.

Алайда, машина-трактор және машина-малшаруашылық станцияларының жұмысында әлі де болса үлкен кемшіліктер бар. Бірқатар МТС-терде тракторлар мен машиналардың жұмыс өнімділігі төмен. Бірқатар тракторшылар сменалық нормаларын орындамайды, олар дамтығын колхоздарда дөңді және техникалық дақылдар егіннің шығымдылығы төмен. Жондеу жұмыстарының нашар және техникалық күттің нашар жасалуы себепті тракторлар мен басқа да ауылшаруашылық машиналарының боюға тұрақсыз өшіп, көптеген МТС-тер колхоздармен жазасқан шарттарында қабылдаған міндеттемелерін жеке жұмыстың түрлері, сондай-ақ ол жұмыстардың мерзімі жөнінде орындай алмай келеді. Бірқатар МТС-тер мен ММШС-терде техникаға үңірісте қарау, иесіздік орын алған. МТС-тердің қарамағы жұмыс төртінше қойылмаған. Олардың бірқатары мемлекеттік қаржыны үнемдеп жұмсамайды, трактор жұмыстарының өзіндік құнын кеміту, колхоздарда өндірілген астықтың және басқа ауылшаруашылық өнімдерінің бағасын кеміту үшін жасқорлық жасмайды.

МТС-тер мен ММШС-тердің жұмысындағы елеулі кемшіліктердің бірі олардың колхоздарда жүргізген жұмыстары үшін мемлекетке заттай ақы төлеу жоспарының орындалуының қанағаттанғысыз болуында болып табылады. Колхоздарда жүргізілген жұмыстар үшін ақшалық ақы төлеу жоспарының орындалуы қанағаттанғысыз.

Баяндаманы МТС-тердің өндірістік базаларын нығайту және пәтер үй құрылыстарын кеңінен өрістету мәселелеріне толық тоқталды. Ол МТС мамандарының ғылым мен озаттар тәжірибелерінің табыстарын жыйнақтауда және оны колхоз өндірісіне енгізудегі ролдерін арттыру және механизаторлар кадрларын жаңайта

Мұнан кейін Г. А. Мельниктің баяндамасы бойынша жарыссөз басталды. Ақмола облысы Калинин МТС-нің директоры Трофимов жолдасты сөз алды. Ол станцияның трактор жұмыстарының жылдық жоспарын 118 процент орындағанын айтты. Жаңа жерлерді игеру жөніндегі тапсырма біржарым есеге жуық асыра орындалды. Механизаторлардың еңбегіне жоғары ақы төленді. Мәселен, трактор бригадасының бригадирі Небольский жолдас комбайншы әйелімен бірге 10 тоннадан астам астық және 42 мың сом ақша алды.

Калинин МТС-і қамтығын колхозда дөңді дақылдардың әрбір гектарынан алынған өнім 11 центнерден айналды, ал тың жерлердегі егіннің орта шығымы 13 центнерге жетті, қоғамдық табыс анағұрлым өсті. Өткен жылы аймақта үш-ақ колхоз ғана миллионер еді. Ал бығиы барлық 9 ауылшаруашылық артельдері біржарым миллионнан үш-миллион сомға дейін табыс алып отыр.

Трофимов жолдасты машина-трактор парктері жөндеу мәселелеріне тоқталды. Ол запасы болмекөзгер мен құрал-жабдықтарды кезінде жеткізуді қамтамасыз ете алмай отырған, станцияның қажетімен жете сапалы жабдықтау ұйымдарын сынайды.

Көптеген МТС-терде штаттан артық адамдардың жұмыс істеуі орын алып келеді. Біздің станцияда, деді шешен, тың игеру жөнінде төрт отряд құру жоспарланды. Біз жұмысты оларсыз-ақ орындалдық және нәтижесі қазан болған жоқтың жерлерді игеру жөніндегі жоспар 145 процент орындалды.

Мінбеді Павлодар облысы Чигириновск МТС-нің директоры Попов жолдасты.

—Біздің МТС аймағының колхоздары, —деді, —ол, —Павлодар облысының далалы, қуаң жазықтығына орналасқан. Бұрын суртонырақты далалағы егіннен жақсы өнім алуға болмайды деп есептеліп келеді. Бұл пікірді практика жоққа шығарды. Егер мұндай жер дұрыс және уақытында жұмысталса, агротехниканың барлық комплексін қолдана отырып, жоғары сортты тұқым себсе, онда қай жылы болсын жоғары өнім алуға болады. Бығиылы жыл өзінің ауа райлары жағдайлары жөнінен, Павлодар облысында онша қолайлы болмады. Осыған қарамастан, станцияның қамтығындағы колхоздарда дөңді дақылдардың шығымдылығы әрбір гектардан 13,8 центнерге жетті. Ауылшаруашылық артельдері мемлекетке бір миллион 200 мың пұтқа жуық астық тапсырды және сатты. Мұның басын көшірілгі бидай мен тары.

Бұл жөнінде механизаторлар егіншілерге елеулі көмек көрсетті. Трактор жұмыстарының жылдық жоспары 135 процент орындалды. Жұмысталған жердің өзіндік құны жоспардағыдан төмен болды. 1954 жылдағы жоғары өндірістік көрсеткіштері үшін 63 механизатор Бу-

дәгі егіннің әрбір гектарынан 100 және оған да артық пұт астық алынды. Облыс бойынша тұтас алғанда, егіннің шығымдылығын арттыру жөніндегі жоспар біртұтас асыра орындалды. Шешен шаршы-үлгі егудің және отырғызудың артықшылығын сыйпаттайтын мисалдар келтірді. Шаршы-үлгі әдісімен себілген күнбағыс егіннің бір гектары жұмыстауға Ново-Покров ауданы, Мологов атындағы колхоз 5,3 еңбек күн жұмсады, ал жеңқатарлы әдіспен себілген бір гектарды өсіруге 15 еңбек күн жұмсады. Алайда, мұндағы өнім азғұрлым төмен болды.

Фурсов жолдас облыс МТС-терінің 12 машина-мелиоративтік отрядтары бығиы 218 мың шаршыметр жер жұмысын жүргізгенін, ал бір машина-мелиоративтік станция аз техникамен бір миллион 300 мың шаршыметр жер жұмысын жүргізгенін айтты. Шешен машина-мелиоративтік отрядтарды қысқартып, олардың базаларының негізінде ірі машина-мелиоративтік станциялар құруды дұрыс деп санайды.

Мұнан кейін сөз сөйлеген Жамбыл облысы, Жамбыл ауданы, «Красная звезда» колхозының председатели Алатаев жолдасты кеңеске қатысушыларды осы ауылшаруашылық артедінің қызылша өсірушілерінің қант қызылшасынан мол өнім алу жөніндегі тәсілдерімен таныстырды.

Шортанды тәжірибе станциясының директоры Голубев жолдас Т. С. Мальцев ұсынған топырақты өңдеу әдістерін енгізу мәселелеріне тоқталды. Топырақ өңдеудің жаңа әдісі біздің колхоздарымыздың жеріндегі жерлердегі жағдайларды ескере отырып, творчестволықпен қолданылуға тиіс. Жаңа агротехниканың міндеті бір шарты—жердің қыртысын аудармай терең жырту болып табылады. Өйткені, бұл егіннің жерді парта өңдеу жөніндегі шарттарды толық оюға мүмкіндік береді. Тек осыған кейін ғана сылыр себуі туралы шарттарды дөңді дақылдарды себуі жүргізуге болады. Сонымен қатар дөңді дақылдарды ерте мерзімдерде сеуіп, бұл жұмысты 10—15 майға дейін аяқтау қажет. Шортанды станциясының тәжірибесі топырақты былай өңдеу мол өнім алуға, жердің құнарлылығын сақтауға мүмкіндік беретіндігін көрсетті.

Бірінші мәжілістің қорытындысында Солтүстік Қазақстан облысы Суворов МТС-нің директоры Вертин және ауыл шаруашылығы және дайындау қызметкерлері кәсіподақтарының республикалық комитетінің председатели Шури жолдас сөз сөйледі.

Кеңес өзінің жұмысын оған әрі жүргізуде.

14 декабрьде Қазақтың Абай атындағы мемлекеттік академиялық опера және балет театрында МТС-тер мен ММШС директорларының республикалық кеңесінің екінші мәжілісі болды. Қазақ ССР ауыл

дағы колхоздар үстемізінде жылы мемлекет қамбаларына астықты өткен жылмен салыстырғанда жарты миллион артық құйып «Авангард» МТС-нің қамтуындағы барлық ауылшаруашылық артельдері миллионерлер болды. Мемлекет көрсеткен зор көмекке сүйене отырып, механизаторлар мен колхозшылар алдағы жылы мол өнімнің берік негізін қалады. 66 мың гектар пар мен зәйб дайындалды. Дөңді дақылдар егіннің үштен екісімен астамы жаңа жерлерге себіледі. Колхоз балымы Т. С. Мальцев ұсынған агротехника өндірісіне енгізілуде. Мальцевтің әдісі мен 8,5 мың гектар жер өңделді. Қысқы ылағалды жыйнау үшін әдейі алаңға ықпал берілді.

Көшкін жолдас шешімі МТС жұмысын жақсартуға мүмкіндік беретін бірқатар мәселелерге тоқталды. Ол электр күші шаруашылығының қуатын арттыру МТС-терді қосалқы болшектермен және құрылыс материалдарымен жабдықтауды жақсартудың қажет екендігін айтты.

Көкшетау облысы, Тахтабродск МТС-нің трактор бригадасының бригадирі Симоненко жолдас жаңа жерлерді игеру тәжірибесімен алмасты. Бұл бригаданың құрамына Көкшетау облысына Краснодар өлкесінен келген механизаторлар кірді. Бригада Куйбышев атындағы колхозда жұмыс істеді. Көктемді егінсіз табысты өсіруге жеткізген Краснодар механизаторлары шар жыртуға кірісіп, белгіленген тапсырманы біржарым есе дерлік артық орындады. Ауа райының қолайлылығына қарамастан, бригада мол өнімді шықты және ысырапсыз жыйнады.

Қазір бұл озат коллектив еңбегінің қорытындыларын шығарып отыр. Жылдық өндірістік тапсырманы бригада 155 процент орындады. Әрбір 15 аттың күші бар трактормен жұмысталған жер 1500 гектарға жетті. 19 тоннадан астам жанар май үнемделді. Трактор жұмыстарының өзіндік құнын кемітудің нәтижесінде 74 мың сомнан астам қаржы үнемделді.

—Біз, —деді Симоненко жолдас, —қол жеткенмен тоқталуға тиіс емеспіз. Белесі жылы бүкіл егін көлемінен 120 пұт өнім алып, шартты трактормен істелетін жұмысты ұлғайтуға сөз береміз.

Мақта —еңбекті көп керек ететін дақыл, —деп мәлімдеді Оңтүстік Қазақстан облысы, Ирджар МТС-нің директоры Төреханов жолдас.—Еңбекті керек етуі жөнінен мақтаның бір гектары, шамамен, дөңді дақылдардың 35 гектарына теңдеуге болады. Әресе мақта жыйнау еңбекті көп жұмсауды қажет етеді. Сондықтан біз бығиы негізгі назарды бұл операцияның механикаландыруға аудардық. Машинамен 2600 тонна мақта жыйналды, бұл жалпы өнімнің 23,5 процентіне тең. Әрине, бұл әлі тым шағын нәтижелер. Біз мақта жыйнауды механикаландыруды 70-80 процентке дейін

тар асыра орындалды. Бұл жерлердің 1 миллион 237 мың 200 гектарына көктемде егін егілді, бұл белгіленген жоспардан екі есе артық. Тың жер игеру жоспары берілмеген Шығыс Қазақстан Семей, Жамбыл, Талдықорған, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарының МТС-тері мен колхоздары 463,1 мың гектар жер жыртты.

Партия мен үкмет Қазақстанға зор көмек көрсетті. Республиканың МТС-тер 15 аттың күші бар тракторға айналдырғанша 39 мың тракторлар, 1462 бес шорпұсты плугтер, 11 мыңға жуық астық және дәнді шөп дақылдарының сеялқалары, 47548 тырма, онжарым мыңнан астам жомбайлар, 7500-ден астам түрлі автомашиналар, басқа да көптеген ауылшаруашылық машиналар мен құрал-жабдықтар алынды. Осының нәтижесінде республика МТС-терінің трактор парктері 67,5 процент, ал тың және тыңайған жерлерді игеретін МТС-терде трактор паркінің қуаты екі есе артты.

Партияның шақыруы бойынша еліміздің барлық түшкірлерінен республикаға 30 мың мамандар мен маман механиктер келді, олардың ішінде — 190 агроном, 521 инженер-механиктер, 21 мыңнан астам тракторшылар, жомбайшылар, трактор бригадаларының бригадирлері және басқа механиктер кадрлары бар.

Қазақстанның колхоздарына егін жыйнауға да зор көмек көрсетілді. Еліміздің бірқатар облыстарынан егін жыйнауға 6500 жомбайшылар, оның ішінде 5500 жомбайшы елдерінің жомбайшыларымен, 5800 шоферлар автомашиналарымен келді. Егіс даласында Украинаның 40 мыңнан астам және Сталинградтың 2500 колхозшылары жұмыс істеді. Колхоздарға өнеркәсіп орындарының, мекемелердің және ұйымдардың жұмысшылары мен қызметшілері, студенттер мен оқушылар үлкен көмек көрсетті.

Көзір міндет және жерлерді оған әрі игеру үшін тыңғылықты әзірленуде болып отыр. 1955 жылы 1956 жылдың егісі үшін игерілетін 9 миллион тың және тыңайған жерлердің үшжарым миллион гектарына колхоздар игеруі тиіс.

Мұнан әрі баяндаманы республиканың колхоздары мен МТС-терінің ауылшаруашылық дақылдарының шығымдылығын арттыру жөніндегі міндеттеріне толық тоқталды. Ол егіснің шығымдылығын дәнді және басқа да ауылшаруашылық дақылдарының жалпы өнімін арттыруда тарқатары және тоғыспалы егісті өңдеуде, картопты, овошты, жүгеріні және күнбағысты шаршы-ұялап отырғызуға, бактериялық өңдегіштермен өңделген егісті өңдеуде қолжеткен біраз табыстар туралы айтты.

Сонымен қатар машина-трактор станцияларының, колхоздардың жұмысына өлі де болса елеулі көмшіліктер бар. Күрші, малазындық дәнді дақылдар, мал азығының қызылша, картоп, темекі, кендір, ашыр, пенаф, күнжіт егістерінің жоспарлары орындалмады. Республиканың колхоздары мен МТС-терінің көпшілігінде дәнді дақылдар егісінің тарқатары

оңай дайындау және артқа қалып қойды. Үстіміздегі жылы 135 мың гектар біржылдық шөп, 47,5 мың гектар көпжылдық шөп, сүрленетін шөп дақылдары егілді, бұл өткен жылдан 90 мың гектар артық және 1953 жылға қарағанда 86 мың тонна шөп, 193 мың тонна сабақ және 230 мың тонна сүрленген шөп артық дайындалды. Алайда республика бойынша тұтас алғанда мал азығының өндіру және оны дайындау ісінің жайы өлі де болса қанағаттанғысыз болып отыр. 600 мың гектарға жуық шабылған шөп жыйналмай қалды. Бірқатар егістік алаңның сабағы жыйналмады.

Бұдан әрі Г. А. Мельник МТС-тер мен ММПС-тердің далалық мал азығын өндіруді өркендетудегі, табиғи шабындықтар мен шөп дайындаудағы зор жауапкершілігі туралы айтты. Үстіміздегі жылы жүгері егісін сүрленген шөппе пайдалану жөнінде республиканың Солтүстік-Шығыс облыстарында бірқатар жұмыстар жүргізілді. Бұл іске уқыпты қарап, мал азығының дақылдардың маңызы турі ретінде жүгерінің маңызын түсінген жерде жақсы нәтижелер болды.

Республиканың бірқатар колхоздары мен совхоздары көдетін суару, үстел шөптер егу, тыңайтқыш заттарды себу жолымен шабындықтардың шығымдылығын арттыру үшін қолда бар мүмкіншіліктерді толық пайдаланбай отыр.

Республиканың колхоздарының көпшілігі мал қораларымен мүлде жеткіліксіз қамтамасыз етілген. Екі миллионға жуық қой қорада күтімсіз, ал қолда бар қоралардың бірқатар бөлегі, әсіресе алыстағы мал жайылымдарындағы қоралар жабайы түрде уақытша салынған. Үстіміздегі жылы мал қораларының құрылысы жөніндегі жоспар небары 44,3 процент, бұзау қоралары — 60,6 процент, қой қоралары — 36 процент, шошқа тұратын үйлер — 86,8 процент, құс қоралары — 51,9 процент, ат қоралары — 69,3 процент ғана орындалды. Мал үшін қамыстан қора салу құрылысы мүлдем баяу жүргізілуде. Фермалардағы еңбекті механизациялау ісі нашар.

МТС-тер мен ММПС-тердің мал шаруашылығын өркендету мәселелеріне көзқарасы батыл өзгеріп, қоғамдық мал шаруашылығының жемішпен базасын нығайту, барлық малды жемішпен жеткілікті қамтамасыз ету, мал өсімін жақсарту, жемішпен өндіруде және фермалардағы еңбекті жою қажет ететін жұмыстарды механизациялаудың дәрежесін арттыру, қоғамдық мал үшін жақсы қоралар салу, сойтіп 1955 жылдың өзінде республиканың әрбір колхозының қоғамдық мал шаруашылығын өркендету жөніндегі жоспары орындауына бағытталған шұғыл шаралар қолдану қажет.

Г. А. Мельник жолдас бұдан кейін машина-трактор және машина-машинаның станцияларының ауылшаруашылық дақылдарының шығымдылығын арттыруда және мал шаруашылығын өркендетуде шешуші роль атқаратынына тоқталды. СОП Орталық Комитетінің төңірі Плөнумылан шейін МТС-тер мен ММПС-тердің басшылары мен мамандарының құрамында үлкен өзгерістер бол-

Баяндамада көктемгі егіске әзірлік және мал қыстату маусымын ұйымдастыру мәселелеріне көп көңіл бөлінді. Республиканың МТС-тері мен ММПС-терінің көпшілігінде тракторлар мен ауылшаруашылық машиналарын жөндеу қанағаттанғысыз болып отыр. 10 декабрьдегі ішкі жөндеу жұмыстарының тоқсандық жоспары небары 53,9-ақ процент орындалды. 59 МТС-тер мен ММПС-терде өкілі бойы бірде-бір трактор жөндеуден шығарылмады. Осы сияқты, ауылшаруашылық машиналарын жөндеу де өте баяу жүргізіліп келеді.

Жөндеу жұмыстары қарқынның төмен болуының себебі мынада: бірқатар МТС-терде жөндеу жұмыстары нашар ұйымдастырылған. Бұл жұмысқа жөндеу кадрлары қажетті мөлшерде қатыстырылмай отыр, станктар мен құрал-жабдықтар толық пайдаланылмайды, жұмысшыларға өндірістік және тұрмыстық жағдайлар жасалмаған.

Көктемгі егістің маңызды мәселелерінің бірі колхоздардың барлық ауылшаруашылық дақылдарының жоғары сапалы тұқымдарымен қамтамасыз ету болып табылады. Тұқымды қажетті мөлшерде толық күй және оны егістік саналға жеткізу жөнінде мүмкіндіктің толық бар екендігіне қарамастан, кейбір облыстарда бұл жұмыс қанағаттанғысыз жүргізіліп отыр. Сортты тұқымдардың бірқатары жетпейді, қатты бидайдың тұқымы жеткіліксіз күйленген. Тұқымды тазалау және сорттау, майлы дақылдардың, шөп-жылдық және біржылдық шөптің, картоптың, овоштың тұқымын күй жұмыстары нашар ұйымдастырылған.

Колхоздарда теплица құрылысы, парник шаруашылықтарын кеңейту жұмыстары қанағаттанғысыз жүргізілуде.

Баяндаманы кеңеске қатысушылардың назарын бийыл аса зор маңызы болып отырған қар тоқтату мәселесіне аударды. Трактор қаржырқыштарымен тең көлемде қар тоқтату жұмыстарын жүргізу 1955 жылы барлық ауылшаруашылық дақылдарынан мол өнім алу жолындағы күресте маңызды шаралардың бірі болып табылады. Егістік алаңдарға ылғал жыйнау, жергілікті тыңайтқыш заттарды тасу, минералдық тыңайтқыштарды тасу жөнінде көп жұмыстар істелуде тиіс.

Мал қыстатуды ойдағыдай өткізу үшін бұл іске барлық колхозшыларды, мамандарды, МТС басшыларын қатыстырып, мал азығын дайындауға немәетті қараушы батыл жою керек.

Баяндаманың қорытындысында Г. А. Мельник былай дейді:

—Республикада зор және жүрделі міндеттерді шешу, ауыл-шаруашылық өнімдерінің барлық түрлерін өндіруде Қазақстанның арасалмағын оған әрі арттыру үшін күш-құралдар жеткіліксіз. Қазақстанда бұрын пайдаланылмай келген резервтер көзір бүкіл еліміздің мақсатына қызмет етуге жұмылдырылуда. Алда отыратын қажет ететін үлкен қиыншылықтар тұр. Механизаторлар мен колхозшылардың өздеріне жүктелген міндетті айрықмен орындау үшін барлық күштерін жұмысайтынына күмәндануға болмайды.

қорытынды ауылшаруашылық жөндеу мәселесіне қатысуға ұсынылды.

Шығыс Қазақстан облысы Убинск МТС-нің директоры Литовченко жолдас бийыл станция колхоздарда жұмыстың 57 түрін орындағанын айтты. Механизаторлар өздері жұмыс істейтін төрт ауылшаруашылық артелінің колхозшыларымен бірлесіп отырып, көктемгі егісті өткізу мерзімін өткен жылға қарағанда екі есе қысқартты. Егіс даласын өңдеудің мәдеияеті артты. Қар тоқтату жоспары біржарым есе артық орындалды. Дайындалған азыққа тазаланған тұқым себілді.

Бұл және егінді күту жөнінде жүргізілген көптеген шаралар егіснің шығымдылығына қолайлы жағдай тұтылды. Станция аймағы колхоздарының барлық егіс көлемінің әрбір гектарынан 17,3 центнерден астық алынды, ал Леняна ұтындағы ауылшаруашылық артелинде астықтың орташа шығымдылығы бір гектардан 19,2 центнерге жетті. Тың және бұрыннан тыңайып жатқан жерлердегі егіснің әрбір гектарынан орта есеппен 24,6 центнерден өнім жыйналды. Убинск МТС-і аймағының колхоздары мемлекет қамбасына астықты өткен жылы барлық егіс көлемінен алынған өнімнен екі есе артық құйды.

Литовченко жолдас ауыл шаруашылығында жоспарлауды жақсарту жөнінде өзіннің пікірін айтты. Мәселен, ол МТС-тің жұмысын осы уақытқа дейін қолданылып келген шартты жүзге гектарына қарай емес, жылдық өнім бойынша, әрбір гектардан алынған — астықтың, сүттің, еттің центнеріне қарай жоспарлап есептеуді ұсынды.

Көкшетау облысы Грачевск МТС-нің директоры Әмішев жолдас станцияда қажетіне тыңғылықты назар аудармағаны үшін ауылшаруашылық министрінің басшыларын сынады. Көкшетау облысында өзендер жоқ. Алайда колхозаралық электр станциялары салынбай отыр. Электр қуатын өндіріске өңгізу бүкіл жұмысты жөп жеңілдеткен болар еді. Тың және тыңайған жерлерді игеретін аудандарда астық қоймаларының, жабық қуыштардың құрылысын кеңінен жүргізу сияқты маңызды шаралар жөнінде аз қажеторлық жасалып отыр.

Әмішев жолдас Кеңесі Грачевск МТС-і коллективті өздерінің алдына қойылған міндетті айрықмен орындап, қамтуындағы колхоздарға барлық егіс көлемінің әрбір гектарынан 16—17 центнерден астық өсіруіне көмектесетініне сенді.

Қостанай облысы Тобольск МТС-нің директоры Тонарев жолдас ауылшаруашылық дақылдарының жоғары шығымдылығына жетісу тәжірибесімен ауысты, коллективтік мал шаруашылығын өркендету жөнінде жүзеге асырып отырған шаралары туралы айтты. Жабайы мал азығы жоспардан 25 процент артық дайындалды. МТС мал қораларын салу үшін қамыс дайындау жұмысын механизацияландырды.

Біздің колхоздар өздерінің инициативасы бойынша, деп хабарлады, Семей облыстық ауыл шаруашылығы басқармасының басшысы Фурсов жолдас, 170 мың гектар тың игерді, оның 65 мың гектарына көктемде егін салды. Жаңа жерлер

шаруашылығы министрі Г. А. Мельник жолдасының балдамасын оған әрі талқылау жүргізілді.

Жарыссөзде республика ауыл шаруашылығы министрінің орынбасары Дияров жолдас бірінші болып сөз сөйледі. Ол өзіннің сөзін қоғамдық мал шаруашылығы оған әрі өркендету мәселелеріне жауап машина-трактор, машина-малшаруашылық станцияларының міндеттеріне арнады. Алматы облысы, Ұзынаған МТС-нің Оңтүстік Қазақстан облысы, Тугайнақ МТС-нің, Жамбыл облысының Фурманов және Красногорск МТС-терінің тәжірибесінен мысал келтіре отырып, шешен республикаға мал шаруашылығының артық қалуының басты бір себебі бірқатар МТС-тер директорларының ауыл шаруашылығының мұндай маңызды саласының жайына үнемі назар аудармаушылығы болып табылады деген қорытындыға келді. МТС-тердің көптеген мамандары — зоотехниктер мен мал дәрігерлері өздерінің міндеттерін нашар атқарып келеді. Бұл МТС басшылары тарапынан олардың жұмысына нақтылы бақылаудың жоқтығынан болып отыр. МТС директорларының колхоз өндірісіндегі мал шаруашылығы мамандарының ролін төмендеткенді жөнінде көптеген фактілер бар екені мәлім.

Шешен тың және тыңайған жерлер игеретін аудандарда мал шаруашылығын өркендетудің перспективаларына толық тоқталды. Қазақстанның Солтүстік-Шығыс облыстарында, деп ол, мүйізді ірі қара мал басын көбірек, ал Оңтүстік-Батыс және Оңтүстік-Шығыс облыстарда — қой шаруашылығын көбірек өсіруді қарастырған жөн.

Павлодар облысы, Осмерьяск МТС-нің директоры Понятаев жолдас механизаторлардың колхозшылармен тығыз ынтымақтаста жұмыс істеуі арқасында станция қамтуындағы ауылшаруашылық артельдерінде үстіміздегі жылы егіннен жоғары өнім алынғаны туралы айтты. Көктемнің қолайсыздығына қарамастан, көктемгі егіс 15 жұмыс күні ішінде өткізілді. Тың және тыңайған жерлерді игеру жөніндегі тапсырма екі еседен астам орындалды. Механизаторлар егін арағын табысты өткізді. МТС ауданды егін жыйнауды бірінші болып аяқтады және басқа станциялар мен совхоздарға көмек көрсетті.

—Менің жерлеріміз — осы кеңеске қатысушылар, — деді қорытындысында Понятаев жолдас, — маған Сідерді Павлодар облысының механизаторлары мен колхозшылары алдағы жылы дәнді дақылдардың әрбір гектарынан 100 пұттық өнім, майлы дақылдардан 50 пұттық өнім жыйнауды, әрбір сыйырдан алына тың сүтті 1500 литрге жеткізеді деп сендіруді тапсырды. Біз Қарағанды облысын социалистік жарысқа шақырамыз және көріптеріміз — ақмодалықтар мен көкшетаулықтарды бізден үлгі алуға шақырамыз.

Трибунада Ақмола облысы «Авангард» МТС-нің директоры Ножкин жолдас. Ол тың және тыңайған жерлерді игеру есебінен егіс көлемін ұлғайтуға шешенді жөнінде дәнді дақылдардан алынатын астықтың жалпы түсімінің елеуір артық-

Маған, — деп мәлімдеді шешен, — Ташкенттегі мақта шаруашылығы өзаттарының Бүкілодақтық жөндеу қатысуға тура келді. Біз онда көп нәрсені үйрендік, атап айтқанда, мақтаның себудің прогрессивтік шаршы-ұялап және егісті ұзыннан жөндеуінен өңдеу әдістерін кеңінен қолданамыз. Бұл үшін механизмдерді — плугтерді, сеялқаларды, мақта жыйнайтын механизмдерді, тракторларды қайта жабдықтау керек, бұл әрине оңай жұмыс емес, бірақ механизаторлардың еңбегі мұны жеңеді. Мұнымен бірге біз ауыл шаруашылығы министрінің бұл істе қажетті көмек көрсетуді сұраймыз.

Төреханов жолдас солтүстік-шығыс облыстардағы істетеріне сөз арнады. Осы сөзесте, деп ол, Ақмола және Павлодар облыстары МТС-терінің директорлары сөз сөйледі. Олар егіннің әрбір гектарынан 14 центнерден өнім алуға міндеттенді. Егер Ақмола мен Павлодар облыстарында астық осылай өндірілсе, онда жаңбыр аз жауатын, суаруға су жеткілейтін Оңтүстік Қазақстанда егін қалай өсірілмек. Мұндай пікірді мәте деп салаймын.

Кеңеске қатысушылар Төреханов жолдасын мына сөзін қолшапалақтаумен қарсы алды:

Мен бұл директорларға мінбеге тағы да шығып, олар әрбір гектардан 20 центнерден көп өнім алмауға серт берсін деп өтінер едім. Біз алдағы жылы 7 мың гектар алаңның әрбір гектарынан 25 центнерден мақта өнімін жыйнауға міндеттенеміз.

Талдықорған облысы, Қаратал ауданы, Үшбөте МТС-нің директоры Цой жолдас кеңеске колхоздарға көмектің күшейіп отырғандығы туралы айтты. Станция қамтуының ауылшаруашылық артельдерінде жер жүзгі, топырақты себер алдында өңдеу, тұқым себу, отамалы дақылдарды өңдеу, дәнді дақылдарды және қант қызылшасын жыйнау толық механизацияландырылған. МТС колхоздарда мал шаруашылығы үшін берік жемішпен базасын жасау жөніндегі көмекті күшейтті.

Далалық жемішпен өндіру жылдан жылға ұлғайтылуда. Станция жемішпен дайындауды көмектесті механизацияландыру, фермаларға және мал жайылымды участкаларына жемішпен тасу, малға жемішпені алдын ала әзірлеу беру жөнінде зор жұмыстар жүргізілуде. Көзір МТС аймағындағы барлық бес колхозда 17 мал азығын ұландырып, екі жемішпен қунасы, бес тамыржеміс тұрағыш, осындай мөлшерден ұнтағыштар, сабантұрағыштар орнатылып, жұмыс істейді.

Шешен МТС және колхоз жұмысындағы орын алған көмшіліктерге тоқталды. МТС қамтуындағы үш колхоз ғана мал шаруашылығын өркендету жоспарын орындады. Сүт өлі аз сауылады, жұл аз қырылады. Колхоздар ет тапсырудың мемлекеттік жоспарын орындамады. Екі колхозда — Молотов атындағы және Ферманский атындағы колхоздардың фермаларында ғана сыйыр сауатын аппараттар орнатылды. Цой жолдас МТС және күрші өсіретін колхоздардың мұқтаждына жетсе көңіл бөлмейтіндігі үшін ауылшаруашылық министрінің сынады.

МТС және ММШС директорларының Республикалық кеңесі

(Соңы. Басы 2-бетте)

Батыс Қазақстан облысы. Березовск МТС-нің директоры Федоров жолдасқа сөз берді. Бұл станция 25045 гектар егіс алаңы бар, оның ішінде 18854 гектар дәнді дақылдар себетін екі-ақ шөлхөзді қамтыды. Негізгі өсірілетін дақылдар — қатты бидай мен тары. Қолхоздарда 1955 жылғы егіннен мол өнім алу үшін негізі қаланды. МТС егелуі алаңда қол жеткізуге мүмкіндік берді. Бұл егін өсірілді.

Федоров жолдас ауылшаруашылық министрлігінен МТС-ті сеялқалармен, жанар майлар тасығыштармен жеткілікті қамтамасыз етуді өтінді. Сол сыяқты, Батыс Қазақстанның машина-трактор станцияларын төртінші құрылым, шабындықтар мен жайылымдарды жақсарту үшін механизмдермен жабдықтау қажет. Егіс алаңдарының шұғыл ұлғайтылуына және астықтың жалпы өнімнің ұлғайтылуына байланысты қуатты дән тазалағыш және астық артып, түсіретін машиналармен жабдықтауға баса назар аудару керек.

Шешен тың жерлерді игеруге келген жаңа қоныстанушыларды жылы киіммен, азықпен қамтамасыз жабдықтау отырған Қазақстан тұтынушылар одағын және республиканың басқа да сауда ұйымдарын сынады.

Бұдан кейін сөз сөйлеген Жамбыл облысы, Жамбыл МТС-нің директоры Чернов жолдас механизаторлар мен колхозшылардың СОКП Орталық Комитетінің септәбір, февраль-март және июнь Пленумдарының қарарларын жүзеге асыру жолындағы жүресі туралы баяндады. Ол облыстық ұйымдар МТС басшыларына әлі де болса нашар көмектесіп отырғанын айтты.

Сөз Бүкілодақтық мал шаруашылығы ғылыми зерттеу институтының директоры профессор Кузнецов жолдасқа берді.

—Мал шаруашылығын өркендетуде, — деді ол, — малды азықтандыруды және күтуді дұрыс ұйымдастырудың шешуші маңызы бар. Осыған байланысты МТС қызметкерлерінің назарын құнарлы жем-шөп өндіруге аудару керек, өйткені мұндай малдың жоғары өнімділігіне жету мүмкін емес. Тәжірибенің көрсеткеніндей, біз жүгерінің әрбір гектарынан 800-ден тіпті мың центнерге дейін көп мөлшер ала аламыз. Бізде сабан жаман азық деп есептелінеді, өйткені оны малдың организмдері қызып қабылдайды. Бірақ сабан көптеген қоректендіргіш заттар бар екенін еске ұстау керек.

Біздің Советтік зоотехникалық ғылым сабағының көрегіні өсіреріміз, тіпті үш есе арттыруға, қоректілігі жағынан орта есеппен тіпті жақын шығуға тиіс.

МТС-нің директоры Байғабылов жолдас. —СОКП Орталық Комитетінің септәбір Пленумының қаулысынан кейін, — деді ол, — бір жылдан аз-ақ астам уақыт өтті. Осы уақыттың ішінде біздің МТС-тің коллективі және оның қамтуындағы колхоздар ауыл шаруашылығын өркендетуде алғашқы табыстарға ие болды. 7,5 мың гектар тың және тыңайған жер игерілді. Мұның өзі үстіндегі жылы дәнді дақылдардың егіс көлемін 6 мың гектар ұлғайтуға мүмкіндік берді. Біздің егін өсірілді.

Біздің МТС аймағының колхоздары, — деді шешен, — Малцев жолдас жасаған топырақты өңдеудің жаңа әдісін ойдағыдай қолдануда. «Волышев» колхозы 1953 жылы топырақтың үстіңгі қыртысын өңдегеннен кейін себілген жаздық бидайдың 170 гектарынан 13,7 центнерден өнім алды, бригадала бойынша егіннің орта шығымы 12,5 центнерге жетті. Үстіндегі жылы біз Мальцевтің әдісі бойынша 2 мың гектардан астам жер жұмыстадық. Дәнді дақылдардың шығымы жақсартамыз артты. Мұның өзі біздің МТС аймағының колхоздарына 1953 жылға қарағанда, 1 миллион шұт астықты артық жыйнауға мүмкіндік берді. Мемлекетке 180 мың центнер астық, соның ішінде заттай ақы ретінде 60 мың центнер астық тасығылды.

Колхоздардың табысы анағұрлым артты. Біздің станция аймағының 5 колхозының бәрі де миллионерлер болып табылады. Олардың ақпалтай табысы үстіндегі жылы өткен жылдан 10,5 миллион сом артып отыр. Колхоздардың өсімдік шаруашылығынан алған табысы 1953 жылмен салыстырғанда екі есе өсіп отыр.

Байғабылов жолдас мұнан кейін жергілікті колхоздарда мал шаруашылығын өркендету мәселелеріне, оның перспективаларына тоқталды.

—Ауыл шаруашылығын оған әрі өркендету туралы партия мен үкметтің қарарларын жүзеге асыра отырып, — деді Семей облысы «Красные горы» орлы» колхозының председатели Воронков жолдас, — біздің ауылшаруашылық артелінің колхозшылары Үржар МТС-нің механизаторларымен бірлесіп отырып, біздің егін өсірді. Мемлекетке астық өткен жылдан екі есе артық тасырылды және сатылды. Шаруашылықтың жалпы табысы 5 миллион сомнан артты. Алайда 190 гектар егістік, шабындық және жайылымдық жерден алынатын өнім әлі де төмен болып отыр.

Воронков жолдас қоғамдық өндірістің барлық саласының өнімділігін арттыру үшін колхозшылардың белгілеген шараларына толық тоқталды. Осыған байланысты ол ұйымдастыру мәселелері жөнінде бірқатар ұсыныстар енгізді. Ол механизаторлардың жұмыс және еңбегіне төлеу нормаларын қайта қарау дұрыс деп санайды.

Сөз Қазақ ССР ауыл шаруашылығы

Иыңдалған тың және тыңайған жерлерге егін себуге тиіс. Егісті барынша қысқа мерзімде өткізу қажет. Андрианова жолдас кеңесте қатысушыларға аударылған қыртысты және тың жерлерді өңдеудің агротехникасы туралы толық айтты.

Ақмола облысы Макин аудандық партия комитетінің Сталин МТС-і аймағы жөніндегі секретары Дундунов, станция аймағы жөніндегі нұсқаушылар тобы колхозшылар мен механизаторлар арасында бұқаралық саяси жұмысты қалай ұйымдастырып, оларды СОКП Орталық Комитеті септәбір, февраль-март және июнь Пленумдары қойған тарихи міндеттерді орындау жолына қалай ұйымдастырып отырғанын айтты.

Мәжілістің қорытындысында Қазақ ССР ауыл шаруашылығы министрінің орынбасары Забежанский жолдас сөз сөйледі. Ол машина-трактор паркін жөндеудің қаржысын күшейту және сапасын жақсарту жөніндегі шұғыл шаралар туралы айтты. Ең алдымен жөндеу жұмыстарының майданын кеңейту — қолда бар машина-трактор мастерскойларын, өскі мастерскойларды, гараждарды, тораптар мен агрегаттарды жөндеу үшін жиналған шатырларды барынша толық пайдалану қажет. Ауылшаруашылық машиналарын жабайы жөндеу жөнінде қосымша ұрастар құрылысын, еңбекті дұрыс ұйымдастырудың, тораптық әдісті кеңінен енгізудің, жұмыстың қатаң графигін белгілеудің орасан зор маңызы бар.

—Алайда, — деді Забежанский жолдас, — мұнда шектен шығып, жұмыстың саңғын құдалап, сапасын ұмытуға болмайды. Мұндай қателік дала жұмыстары кезінде қымбатқа түседі.

Қазақстанға көптеген техникалар келумен байланысты МТС-тердің бірқатар басшылары мен мамандарының арасында өскі машиналарды пайдалануға неомекетті қараушылық пайда болды. Толық емес мәліметтерге қарағанда өткен жылы республикада өскіжарым мыңнан астам тракторлар, екі мыңнан астам комбайндар, бесжарым мыңнан астам сеялқалар т. б. пайдаланылмады. Мүмкін бұл машиналардың бір бөлігінің тозығы жетіп, пайдаланудан шығаруды қажет ететін шығар. Бірақ іске ұқыпты қарап, олардың бірқатар бөлігін қалпына келтірген күнде, ол машиналармен жұмыс істеуге болмауына күмәндануға болмайды.

МТС-тердің жұмыстарын жақсартуда механизатор кадрларын дұрыс пайдаланудың маңызы өте зор. Төксеру мырзаны көрсетті: бірқатар МТС-терде істің жайы тозгісіз болып отыр. Дала жұмыстары аяқталғаннан кейін механизаторлардың тең жартысы ешқайда да жұмыс істемей отырған МТС-тер бар. Бұл механизаторларды тракторлар мен ауылшаруашылық машиналарын жөндеуден басқа оларды мал фермаларын механикаландыруға, тұқым тазартуға да техниканы қолдануға және басқа көптеген жұмыстарға қатыстыруға қажет болып отырған жағдай.

Қазан. Қазанның В. И. Ульянов-Ленин атындағы мемлекеттік университетінің 150 жылдығына атап өтуде университет үйінің қарсысындағы алаңда пролетариат революциясының ұлы көсемі, Совет мемлекетін орнатушы В. И. Лениннің ескерткіші ашылды. Суретте: В. И. Ленинге университет үйінің жанында орнатылған ескерткіші.

(СОТА-ның фотохроникасы).

Колхоздардың қоғамдық табысы молаюда

Колхоз ауданында 15 іріленген колхоз бар. Олардың қоғамдық шаруашылығы жыл сайын өрсе басуда.

Бұрын ауданда бірде-бір миллионер колхоз болмағанын. Быйыл ауданда 8 миллионер колхоз бар. «Пятилетка» колхозының өткен жылғы табысы 200 мың сомнан аса, быйылғы кірісі 1.800 мың сомға жетті. Мұның негізгі көпшілігі егін шаруашылығынан түскен табыстар. Сол сыяқты «Красная крепость» колхозының кірісі 1.600 мың сомнан асты. Колхоз быйыл 30 киловаттық электр станциясын салып алды. Бұл күндері барлық колхозшылардың үйлерінде, қоғамдық мекемелерде, мал фермаларында электр шамдары жағанды.

Ауданның екі колхозында «Москвич», ал қалған колхоздарында «Победа» жеңіл машиналары бар. Кейбір колхоздар тағы да жүк машиналарын сатып алмақ.

Колхоздарда келесі жылдың егісі үшін жазық, пар жұртудың, тың көтерудің жоспары да артығымен орындалды.

З. КАЗБЕКОВ.

Талантты жастар

Қалада ауылшаруашылығын механикаландыру училищелері көркеменерпаздарының облысаралық байқауы болып өтті. Байқауға Көкшетау, Павлодар және біздің облыстың көркеменерпаздары қатысты. Байқауда әресе, Чистов ауыл шаруашылығын механикаландыру училищесі коллективінің хоры зор табысқа ие болды. Олар «Партия бізді бастаушы», «Жастар маршы» әндерін асқан шеберлікпен орындады.

ССРО Сыртқы Істер Министрлігінің МӘЛІМДЕМЕСІ

1954 жылғы 2 декабрьде Вашингтонда Америка Құрама Штаттарының және Тайвань аралына барып тғылған Чан Кай ши тобының арасында «өзара хауіпсіздік туралы договор» дейінге қол қойылған.

АҚШ-тың мемлекеттік секретары Даллес бұл келісімнің агрессиялық сипатын ашып көрсетіп, былай деп мәлімдеді: «мен қорғаныс туралы бұл договорға қол қойылуы Формоза және Пескадор аралдарын коммунистердің бақылауына беруге Құрама Штаттар қайсы бір ретте келіседі деген өртүрлі лақаптар мен хабарларға үзілді-кесілді тыйым салады деп үміттенемін».

Мұның өзі жоғарыда айтылған агрессиялық договордың тексті мен Даллес мырзаның мәлімдемесінен көрініп отырғанындай, АҚШ Тайваньды және Пэнхуледао аралдарын (Пескадор аралдарын) Қытайдан бөліп әкету, Қытайдың бұл ұлттық территорияларына өз үстемдігін орнату мақсатын көздеп отыр.

АҚШ тарапынан жасалған бұл әрекет Қытайдың жоғарыда көрсетілген ежелгі территорияларына Қытайдың заңды иеліктерін дәлелдейтін халықаралық келісімдер бойынша АҚШ-тың өзіне алған міндеттемелерін өрескел бұзғандық болып табылады.

Жұртқа мәлім, Америка Құрама Штаттары мен Англияда да қол қойған 1943 жылғы Кайр декларациясында: «Жапония, Қытайлардан бөліп әкеткен барлық территория, мысалы, Манчжурия, Формоза және Пескадор аралдары» Қытайға қайтарып беріледі деп салтанатпен мәлімделген болатын. Бұл қарар 1945 жылғы Подстам декларациясында қуатталып, бұл декларацияға АҚШ, сондай-ақ Англия да қол қойған болатын. Жапония тізе бүккеннен кейін Тайвань және Пэнхуледао аралдары континенттік Қытаймен қайта қосылды.

Кейіннен АҚШ үкметі жоғарыда көрсетілген территориялар жөнінде АҚШ-тың агрессиялық ниеттері жоқ деп саяси мәлімдеген болатын. Атап айтқанда президент Трумэннің Формоза туралы 1950 жылғы 5 январьдағы мәлімдемесінде былай делінген: «Құрама Штаттардың Формоза жөнінде немесе Қытайдың қайсыбір басқа территориясы жөнінде ешқандай жұртқыштық әрекеттері жоқ. АҚШ-тың әрекетіне қарағанда немесе артықшылықтар алуды немесе Формозада соғыс базаларын құруды көздейтін ешқандай ықпалы жоқ... Оның соңымен қатар мәзіргі жағдайға араласу үшін өзінің қарулы күштерін пайдаланатын ешқандай ниеті жоқ... АҚШ үкметі сонымен қатар Формозадағы Қытай әскерлеріне соғыс көмегін көрсетпейді немесе қолдаушылықтар бермейді».

Бірақ 1950 жылғы июньде, Кореяда соғыс бастаумен бір мезгілде, АҚШ үкметі Тайваньға өз әскерлерін жіберу туралы бұйрық беріп, Қытай Халық Республикасы территориясының бұл бөлігін оккупациялауды осы уақытқа дейін іс жүзінде жүзеге асырып келеді.

Екінші декабрьде АҚШ пен Чан Кай Ши тобы арасында жасалған агрессия-

мен қайта қосу алдеқашан жүзеге асырылған болар еді.

Қытай жөнінде басқыншылық әрекет жасап, АҚШ Қытай территориясының бір бөлігін күшпен бөліп әкетуге тырысып отырғанда, АҚШ үкметі мұны АҚШ хауіпсіздігінің мүдделерін дәлелге келтірген мүдде қыйысыз сылтаулармен ақтауға әрекеттенуде. Мұндай сылтауды мүдде қыйысыз екендігі мынаның өзінен-ақ айқын көрінеді: жұртқа мәлім, Қытай мен Американың арасы Тынық Мұхитпен бөлінген, ал Тайвань АҚШ-тан 11 мың километрден асатын алыс жерде тұр.

АҚШ пен чанкайшілік топ арасындағы жоғарыда аталған агрессиялық договордың текстінен мынадай жағдай айқын көрінеді: оның әрекеттері Тайваньға және Пэнхуледао аралдарына қолданып ғана қоймай, сонымен бірге «өзара келісу негізінде белгіленуі мүмкін басқа территорияларға да» қолданылады. Мұның мәнісі—АҚШ үкметі Тайваньды және Пэнхуледао аралдарын Қытай Халық Республикасына және Қызыр-Шығыс пен Оңтүстік-Шығыс Азияның басқа да бейбітшілік мемлекеттеріне қарсы бұдан былайғы агрессиялық әрекеттер жасау тілектерінің бірі деп қарайды деген сөз. АҚШ тарапынан жасалып отырған бұл әрекет, әумен жоқ, Қызыр-Шығыста жағдайды шиеленістіріп мемлекеттер арасындағы қатынастарды қыйындата түседі.

Герман милитаризмін қайта тұдыру және Батыс Германияның соғыс топтарына қатыстыру мақсатымен Париж желі-сімдерінің жасалуы, Оңтүстік-Шығыс Азияда отарлық тәртіпті сақтау мақсатымен соғыс блогінің құрылуы, «хауіпсіздікті өзара қамтамасыз ету» дейтін туралы, ал іс жүзінде Қызыр-Шығыста АҚШ-тың тағы бір соғыс тірегі құру туралы Оңтүстік-Кореяның диспаньдық үкметі мен жасасқан договорға АҚШ-тың қол қоюы және АҚШ пен Тайваньдағы чанкайшілік топ арасында қытай халқына қарсы бағытталған договор жасалуы—осының бәрі халықаралық шиеленісті бәсеңдетуге кедергі келтіру және жаңа соғыс әзірлігін тездету мақсатын көздейтін АҚШ саясатындағы бір шынжырдың буындары болып табылады.

Қытай Халық Республикасы жөнінде жүргізіліп отырған АҚШ-тың агрессиялық саясаты жайындағы Совет Үкметінің позициясы, жұртқа мәлім, Советтік Социалистік Республикалар Одағының Үкметі мен Қытай Халық Республикасы үкметінің 1954 жылғы 12-октябрьдегі бірлескен Декларациясында баяндалған болатын. Бұл декларацияда былай делінген: Құрама Штаттардың Қытай Халық Республикасы жөнінде тікелей жасалған агрессиялық әрекеттері, әресе КХР территориясының бір бөлігі—Тайвань аралын Құрама Штаттардың әлі де оккупациялап отырғаны, сонымен қатар қытай халқына дұшпан Чан Кай ши тобы соғыс және финансы жағынан қолдау

алма алуға мүмкіндік беретін көптеген әдістер ұсынды.

Кузнецов жолдас жемшөпті өзірлеудің және онымен малды азықтандырудың тәсілдеріне толық тоқталды. Ол сабақты өзірлеудің ең оңай және тиімді әдісі—оны өктеуді ұсынды. Біздің ғылым сабағынан жемшөптің бағалы қоректендіргіш зат—белкың 50 проценттен астамы бар ашытқы алудың әдісін жасап берді. Осыған байланысты завод көлемінде сабағынан азықтық ашытқы алуды ұйымдастыруды ойлау қажет.

Кузнецов жолдас малдың тұқымды жақсарту мәселелеріне тоқталды. Ол бұл істе бағалы тұқым малдарын толық пайдалануға мүмкіндік беретін малды қолдан ұрықтандыру әдісін енгізудің зор маңызы бар екенін айтты.

Мінбөке Қарағанды облысы Ақтасты

ИНТЕРНАЦИОНАЛ МТС-нде

Елімізде тың және тынайған жерлерді игеру есебінен астық молшылығын жасау жөніндегі Коммунистік партия мен Совет үкіметінің ауыл шаруашылығы еңбекшілері алдына қойып отырған зор программасын жүзеге асыруда озат көрсеткіштерге ие болған МТС-тердің бірі—Интернационал МТС-і. Мұнда трактор жұмыстарының жылдық жоспары 106,2 процент болып артығымен орындалды. 15 аттық жүші бар әрбір трактор шартты жұртқа есебімен өткен жылдан 124 гектар жерді артық жұмыстады.

МТС механизаторлары дәнді дақылдардан мол өнім алудың негізі—Мальцев әдісін өндірісте қолдану жөнінде де елеулі жұмыстар істеді. Атап айтқанда, «Заветы Ильича», Вильямс атындағы, Жданов атындағы колхоздарда алдын ала лупцильщикпен өңделген 774 гектар алаң қайырмасыз өлпуген терең жыртылды. Ал бұның 509 гектары аргует айына екінші рет жыртылды. Сөйтіп келесі өктемде МТС Мальцев әдісі бойынша жұмысталған парға бірінші рет егін егеді. Сонымен бірге 1577 гектар жер сыдыра жыртылған.

Жаңа әдісті өндірісте аяқ салу үшін МТС оған қажетті жаңа саймандар дайындау ісіне де мұқият кіріскен. Мұнда ылғал тоқтату үшін жерді тығыздайтын үш бұдыры қаток бар. Олардың іске жарамдылығы сыналған. Енді МТС қауіптерді терең жұртқа бейімдеп қайырмаларын алу, тырмаларды қастабаны егіп жасау жұмыстарын игеруде. Мұның барлығы да өктемді егістен өнімді мол алуға жасалған дайындықтар. Бірақ бұл жеткіліксіз. Өктемді егісті қалаған мерзімде аяқтау үшін МТС-тегі техниканың сапалы жөндеуі, сақалай-сөй тұруы қажет. Мұны жете түсінген МТС коллективі жөндеу жұмысына күні бұрын тыңшылықты өзірлеулер жасады.

1954 жылдың өзінде МТС-тың жұмыс өлемі өткен жылдан 10 мың гектар артқан болатын. Алдағы жылы МТС алдында тұрған жұмыс өлемі бұдан да

ты бас басқармасының бастығы Андрианова жолдасқа берілді. Өзінің сөзінің бағытында ол келесіде қатысушылардың назарын тың және тынайған жерлерді игеру мәселелеріне аударды. Дұрыс жұмыс аталмаған жағдайда, тың көп реттерге бос жатып қуарылымы кеміген жерлерге қарағанда өнімді аз береді. Сондықтан тың жерлерді егіске өзірлеудің және егістің өзіне дайындалудың шешуші маңызы бар. Тың жерлерді өзірлеу системасында оны ылғалмен қамтамасыз етудің ролі зор. Көзірден бастап тыңға көбінесе ылғал беру жөніндегі жұмыстары кең көлемде жүргізу қажет. Қаржыртыштар арқылы қар тоқтату жұмысын жүргізуге агрономиялық қатаң бақылау жасау керек.

1955 жылдың көктемінде республиканың МТС-тері миллиондаған гектар да-

қаштырмен жасап, қайда және қайша жұмысын жіберу қажет екендігінің анық графигі болуы керек.

Забөжанский жолдас механизаторлардың мәдени және тұрмыстық жағдайларын жақсартуға бағытталған бірнеше ұсыныстар енгізді.

Күннің екінші жартысында келесіде қатысушылар Алматы облысы Каскелең ауданы, Коминтерн атындағы колхозда әжәкүрияда болды. Онда олар құрылыстық қамыс өндірісінің әдістерімен танысып, ауылшаруашылық артелийнің қамыстан салынған жаңа құрылыстарын көрді. Сондай-ақ МТС-тер мен ММНС директорлары республиканың жергілікті және отын өнеркәсібі министрлігінің кірішні заводтарының бірінде болды.

(ҚазТАГ).

жөндеу жұмысын бірінші болып қолға алған монтаждау цехының жұмысшылары В. Кулинич, А. Агапов, В. Медведев жолдастар болды. Олардың пікірін барлық механизаторлар қолдады. Сөйтіп, жөндеу жұмысына дайындық күншілері жасалды. Көзір мастерскойдан күн сайын тракторлар жөнделіп шығарылууда. Бұл МТС тарихында бұрын болып көрмеген жағдай.

Трактор жөндеу ісіне қатысушылар шеттерінен техниканы шебер меңгерген тәжірибелі мамандар. Мастерскойда 6 токарь, 5 ұста, 4 слесарь және 1 медник тұрақты істейді. Олар—қолдарынан өнері тамған тамаша шеберлер. Токарь В. Ваймак, И. Клясс, ұста В. Миллер, слесарь Епифанцев жолдастар қандай жұмысты болсын талапқа сай және шапшаң орындап шығарып сенімділер.

Бір кездерде бұларға теңдес шеберлер жоқ-ты. Мысалы, бұрын капотты, жанармай бағын слесарь Епифанцевтей жөндейтін кісі табылмайтын. Көзір МТС-те бұларға теңе шебер кадрларда өскен. Атап айтқанда, комбайншы-слесарь И. Липков, комбайншы-токарь С. Андриевский жолдастардың қолынан келмейтін іс аз. Ал тракторшы Моуко мотор тексерудің теңдесі жоқ шебері.

Жөндеу жұмысының ерте басталғанына, оған маңдайлады шеберлердің жақсы іріктелгеніне қарамастан жөндеуші-механизаторлар жұмыстың бас кезінде елеулі қиыншылықтарға да кездесті. «СТЗ» және «НАТИ» тракторларын жөндеуге кейбір қосалқы бөлшектер жетіспеді. МТС-тің аға инженері Довяковский жолдас қалаға бірнеше рет келіп, керекті бөлшектер таба алмады.

Егің тоқтаусыз жүруін іздестірген механизаторлар бұл қиыншылықтардан шығудың жолдарын өздері тапты. Токарь И. Клясс, В. Вайнер жолдастар қажалған гильзаны өздері жасаған арнаулы станоктарда тегістеуге жетісті. Бірнеше күннен кейін слесарь Липковский жолдас тірешні қалқалары подшипниктерінің ұясына втулка орнатты, оны жөндеу қалпына келтізуді меңгерді. Мұның бәрі жөндеу жұмысына кететін қаржыны, құрылыс материалдарын көптеп үнемдеуге мүмкіндік жасады.

Жөндеу жұмысында өрәкше маңызы

ақ өз шеберлері жасап отырған тракторлардың лективтеріне аяқ еперді. Бұл коллектив байқауда бірінші орын, ал Петропавл училищесінің коллективі екінші орын алды.

Л. АҚМЕТОВ.

Үлгілі аяқтады

Октябрь ауданы Есіл ауылдық Советіндегі байланыс бөлімі (бастығы Балахметов жолдас) жаңа жылға колхозшыларды баспасөзге жазу науқанына алдын ала өзірленіп, оны ойдағыдай өткізді. Сөйтіп, Балахметов жолдас баспасөз тарату жөніндегі өзіне берілген тапсырманы 150 проценттен асыра орындады.

Аудандық Советке қарасты колхоздардың мүшелері, мектеп коллективтері мен оқушылар газет, журналдарға толық жазылды.

Ж. СЕЙІТБЕНОВ.

бар слесарь Г. Бадер жолдасын бастама-сын атап көрсеткен жөн. Ол «СТЗ» тракторындағы клапанның бағыттағыш втулкасының диаметрі 11,3 миллиметрден асып кетсе, оны керекті мөлшерде жоюы, «ДТ-54» тракторына пайдаланатын етті. Ал бұрын олар жарамсыз бөлшек ретінде пайдаланусыз қалатын.

МТС-те жөндеу жұмысының жақсы жүруі, жаңашыл-механизаторлар санының көбеюі де машина-трактор мастерскойның меңгерушісі Е. Губарев жолдасын істі жақсы басқара білетіндігіне байланысты екені даусыз. Мұнда жұмыс аяғында өндірістік жыйналыс ашу әдетке айналған. Осы жыйналыста жөндеушілер келесі күні іске іле жүреу үшін тораптарға қажетті бөлшектерге наряд беріледі. Ертенгі жұмыс тақыланады, олардың реті белгіленеді. Сонда комплектілеу цехының меңгерушісі нарядпен ерте танысып, қажетті бөлшектерді күншілері дайын етеді. Механизаторлар осының өзінен көптеген уақыт ұтады.

Қолда бар тракторларды тиімді пайдалану үшін жөндеуге трактор дайындаудың маңызы ерекше зор. Сондықтан мұнда трактордың бөлшектенген күйінде көп тұрып қалмауы үшін жөндеуге берілетін тракторға бір күн бұрын дефекталау ведомосы жасалады. Осы бойынша нормировщик наряд жазады. Ал қойма бастығы бұған қажетті бөлшектерді дайындап қояды. Сөйтіп бір трактор жөнделіп шықса, екінші трактор жөндеуге жіберіледі.

Механизаторлар жұмыстың үздіксіз жүруі үшін цехтар мен торап арасындағы байланысты күшейтуде. Өйткені, бір тораптың бөлшекті мерзімінен кешіктіруі себепті барлық тораптың жұмыс бөгелуі мүмкін. Сондықтан жұмыс ауырлап кеткен торапқа жөндеушілер коллектив болып көмек береді.

Трактор жөндеудегі озат—тораптық әдісті меңгерген Интернационал МТС-і бұл жөнінде үздік көрсеткішке ие болуда. МТС трактор жөндеудің төртінші тоқсандық жоспарын 12 декабрьде толық орындап шықты және 1955 жылы 1 январьға дейін 6 тракторды жоспардан тыс жөндеуге міндеттенді.

С. ТОҚТАСЫНОВ,
А. БАДЕЛЬХАНОВ.

заңсыз орналасып отырғанына сылтау табу, сөйтіп, Құрама Штаттардың бұл территорияларды оккупациялаудың қалпында сақтау мақсатын жөздеп отыр.

АҚШ үкіметінің Тайваньдағы чанкай-шияқ тоңпен договор жасауы Қытай Халық Республикасының суверенитеті мен территориялық тұтастығын өрескел бұзғандық болады, сөйтіп, Біріккен Ұлттар Ұйымының уставын бұзғандық болып табылады, өйткені бұл уставта (екінші статьяның төртінші пункті) былай деп көрсетілген: «Біріккен Ұлттар Ұйымының барлық мүшелері өздерінің халықаралық қатынастарында қандай мемлекеттің болса да территориясының қол сұғылмайтын тұтастығына, немесе саяси тәуелсіздігіне қарсы күш көрсетуден немесе күш жұмсаудан, сондай-ақ Біріккен Ұлттардың мақсаттарымен сыйыспайтын қайсы бір басқа әрекеттерден тартынады».

Тайвань Қытайдың ежелден бергі территориясы болып отырғандықтан, Тайваньды азат ету, әдетте, Қытайдың ішкі ісі. Қытай халқының суверенді правосы болып табылады. Егер АҚШ қарулы күштері тарапынан араласу әрекеті жасалмаған болса, онда Тайваньды Қытай-

міндеттер мен сыйыспайды.

СССР Үкіметі Қытай Халық Республикасының Сыртқы Істер министрі Чжоу Эн-лайдың 8 декабрьдегі мәлімдемесінде білдірілген позицияға өзінің қосылатынын мәлімдейді, бұл позиция мынадай: американо-чанкайшияқ «договор» Қытайдың ішкі істеріне араласқандық, оның территориясының тұтастығына қол сұғылмайтын тұтастығына және Қытайдың қауіпсіздігі мен Азиядағы бейбітшілікке қатер төндірді. Американо-амеркертерін Тайваньнан, Панхуледао аралдарынан және Тайвань бұғазынан өкету туралы, Қытай Халық Республикасына қарсы агрессиялық әрекеттерді тоқтату туралы Қытай Халық Республикасы үкіметінің талабын СССР Үкіметі толығымен қолдайды. Қытай Халық Республикасының талабы және Қытай территориясының біртұтас бөлігі болып табылатын Тайваньды, Панхуледао аралдарын азат етуге қытай халқының берік бел байлаған жігері совет халқына түсінікті.

Совет Үкіметі былай деп мәлімдейді: АҚШ пен чанкайшияқ тоңпен арасында жасалған «азара қауіпсіздік туралы» агрессиялық «договордың» зарлаптары үшін жауапкершілік бүтіндей Америка Құрама Штаттарының үкіметіне жүктеледі.

Қосымша отын, су алмастан

Локомотив айналымын тездету—темір жол транспортының жұмысын жақсарту-дағы және жүк тасымалының өзінде күн-ның кемітудегі зор резерв болып есептеледі.

Біздің Петропавл темір жол торабы жағдайында паровоздарға экипировка жасауға—жөмір, су алу және локомотивті жуып-майлаудан өткізуге—1 сағат 35 минут уақыт кетеді. Ал кейбір уақыттарда паровоздардың экипировкаға бұдан да көп тұрып қалушылығы көзделіп жүр.

Темір жол торабының алдыңғы қатарлы өндіріс озаттары паровоздарды экипировкаға қоюға кететін уақытты кеміту жолындағы үресті күшейтіп, Петропавл-Есілжол және Макушин станцияларына сапарға шыққанда экипировкаға бір-ақ рет тоқтатудың жолдарын тапты.

Жақында машинист Куинаренко жолдас ауыр жүк тиелген составты Макушин станциясынан алып шыққан сапарында паровоз диспетчері Сенцов жолдасқа:

—Петропавлға менің желуіме дейін Есілжолға жүріп кететін бригада дайын болсын. Жолды үнемделген отын қоры Есілжолға дейін экипировкаға тоқталмай

өтуге толық жетеді. Локомотивтің техникалық жағдайы да жақсы,—деп хабарлады. Машинисттың талабы орындалып, бір сапардың өзінде экипировкаға кететін 1 сағат 35 минут уақыт үнемделді. Мұнымен бірге Сенцов жолдасын көзекші болған еменасында Петропавл станциясы арқылы өткен составтардың 30 проценті экипировкаға тоқталмастан өтті. Ал локомотивтерді экипировкаға тоқтатпай ұзақ жол жүрушілер саны темір жол торабында күн санап көбейіп келеді.

Паровоздарды экипировкаға тоқтатпай өткізу жолындағы социалистік жарыста паровоз диспетчері Бруев жолдас өткен ноябрь айында бірінші орынға ие болды. Ол өткен бір айда экипировкаға тоқталмастан көп паровоздың Петропавл станциясынан өтуін қамтамасыз етті.

Жалпы темір жол торабы бойынша өткен бір айда жүздеген паровоз экипировкаға тоқталмай өтіп, мыңдаған тонна астық шаруашылығына қажетті жүктерді белгіленген мерзімнен бұрын Макушин және Есілжол станцияларына жеткізілді.

Ж. ҚҰСАЙЫНОВ.

Еңбек процестерін механикаландыру

Облысымыздың совхоздары қол еңбегін жеңілдету мақсатымен мал фермаларындағы жұмыстарды механикаландыру үшін жаңа техникалар алуға. Жақында Преснов, Тоқшы, Мамлют совхоздары жаңа аспалы жолдар сатып алды. Көзір аспалы жолдар облысымыздың барлық сов-

хоздарында да бар. Ал Петропавл, Чеснов, Буденный атындағы және басқа совхоздар электрмен сыйыр сауатын 32 апарат алды. Сол сияқты совхоздар үшін көптеген шөп машиналары және картоп жыйнайтын комбайндар алынды.

Н. ЛЬБОВ.

Оқушылар мастерскойында

Мектептен оңашалау жерде екі бөлмелі шағын үй тұр. Оның іші-сырты бірдей сыланған, бөлме іштері тап-таза, жыйнақты.

Есіктен кіре бергенде-ақ: «Пионерлер мен оқушылар! Білімді табандылықпен меңгеріңдер!», «Әдепті және тәртіпті болыңдар», «Еңбекті сүйе біліңдер!» деген ұрандар көзге бірден түсе кетеді.

Бұл Ленин ауданындағы Петровка жеті жылдық мектебінің қолөнер сабағы өтетін мастерскойы еді. Ол бығылғы оқу жылының басында ашылған еді. Бұл үйді мектептің оқытушылары мен оқушылары жөндеп, көдмгі мастерской қалпына келтірген болатын. Мұнда оқушылардың еңбек сабағында жұмыс істеуіне қажетті сүргі, балта, балға, қашау, егеу, ағаш тілетін қол аралар, бұрғылар, бұранда кілттері және басқа да толып жатқан аспаптар бар.

Сонымен бірге жұмысқа ыңғайлы етіп түрлі мөлшердегі верстақтар жасалып, шағын слесарьлық станоктар сатып алынған. Олардың біразы қаладағы шағын двигателдер заводынан, енді бір бөлігі осы мектеп тұрған колхозды қамтытын Образцовая МТС-нен алынған. Ал едәуір оқушылардың өздері, олардың туысқандары әкеліп тапсырды.

—Енді 10 минуттан кейін, V «б» класы оқушыларының еңбекке үйрену сабағы басталады,—деді мектеп директоры Леванов жолдас.—Сабақты қарт педагог Александр Андреевич Семеновтің өткізеді. Ол саусағынан өнер тамған нағыз шебер адам. Директор сабақ басталғанша қарт мұғалімнің ұзақ өмір жолын қысқаша таныстырып өтті.

...Қоңырау соғылды. Оқушылар бірінің сонынан бірі тәртіп сақтап мастерскойға келді. Бәрінің жүздері жарқын, қуаныш лебі өседі. Бұлардың ішінен Борис Маслов, Вала Попп, Алена Нерубленко, Зоя Кузьмина, Яна Гук және Люда Ивановалар нан басатын тақтай қасауға кірісті. Кішкене қолдарына алған сүргіні тақтайдың оңбойымен ерсілі-қарсылы жүргізіп өткен еді, оның қышып тұрған жүзінен жұп-жұқа жаңқалар жонылып, ортасынан ұзын дента тәрізді іркіттелі шыға бастады. «Жасап отырған ісімізден мін шықпаса екен» дегендей әрқайсысы өзі істеп жатқан теп-тегіс төртбұрышты тақтайына қайта-қайта қарап қояды.

Александр Андреевич бүгінгі өткелі отырған сабақтың мақсатына тоқталды да, оқушыларды топ-топқа бөліп, олардың әрқайсысына тапсырма берді.

—Сендер байқап тұрыңдар, мен сендерге алдымен өзім көрсетіп берейін,—деді де оқытушы қолындағы қайшымен жұқа қаңылтырды қыя бастады. Сендер бұдан кружка жасауды үйренуге тиіссіңдер.

Бұл іске бірінші болып Николай Баранов пен Жена Касенова кірісті. Ал Раиса Ковальчук және Зоя Сырцина әзірше кезек күтіп, бастапқы екеуінің жұмысын бақылап тұр.

Николай Баранов қолындағы қайшысымен қаңылтырды мұғалімнің көрсетіп бергеніндей төрт бұрыштан қыйып алды. Сөйтіп де оны сындырмай бүктеп, төстік үстіне салып бұрыш-бұрыштарын балғамен ұрғылады. Салдан кейін қаңылтырдың бұрыштары бір-бірімен жапсарласып, көдімгі кружкаға ұқсай бастады. Бұл жұмысты орындағаннан кейін Николай тағы да қаңылтыр қыйып алды. Бұл жолы ол кружканы түптеді. Аздан соң тұтқа орнатылған кружка дайын да болды.

Осы тәртіппен басқа балалар да бір-неше кружка жасай бастаған еді, Николайдың жасаған кружасын қолына алған мұғалім оны мақтап қойды.

—Жақсы, өте жақсы! Николай, сенің кружкаң жақсы болып шыққан екен. Жена, Раиса, Зоялар да кружканы тәп-тәуір жасаған. Бірақ сендердің істеріңде әлде бір жетіспей тұрған жерлері бар, әсіресе, кружкалардың жік-жіктерін шебер қыйыстыра алмапсыңдар, оның үстіне тұтқа түзу орнатылмаған. Келесі жұмыстарыңда осы жағына көңіл бөліңдер.

Еңбек сабағында оқушылар металл өңдеу ісіне де дағдыланып екен. Слесарьлық станоктың қасында тұрған бір топ оқушыларға жақындап келіп:—Міне, бұл—қатты сом болат,—деді Александр Андреевич қолындағы 2-3 сантиметрдей темірді көрсетіп,—мұны сендер слесарьлық станокпен жұқарта жоныңдар.

Мұғалімнің көрсетуіне Федя Власов, Борис Касимов, Вала Кузьменко, Володя Пономарев, Люда Смысловалар бұл жұмысты да тыңғылықты етіп орындап шықты.

Мастерскойдың қасында «шебер қолдар» үйірмесі де жұмыс істейді. Үйірме мүшелері Евгений Шувев, Геннадий Леванов Евгений Семенов және Андрей Галкиндер самолет модельдерін жасап шығарыпты.

Мектепте арнаулы биология кабинеті бар. Онда жаздық бидай, арпа, сұлы сияқты дәнді дақылдармен қатар, техникалық өсімдіктердің және овоцтылардың түрлі сорттары қойылған. Сонымен бірге, мұнда саналуан жәндіктердің түрлері де бар.

Мектепте екі тектарлық алаңда оқу-тәрбие үлестері бар. Онда жаз айларында акация, терек, шырша, сирень және қарағай ағаштары мен алма, қарақат, малина, алхор сияқты басқа жемістер өседі. Үстіміздегі жылдың өзү айларына мектеп оқушылары оқытушы Семеновтің жолдасын басқаруымен 450-ге тарта әртүрлі жеміс ағаштарын отырғызды.

Оның ішінде 250 тұщ қызыл қарақат 200 тұтпен астам малина, алма және басқа табиғи жеміс ағаштарының сорттары бар. Сонымен қатар МТС-тің көмегімен жарты гектар алаңға шөптанымты өгістер үшін жер жұқтырды. Мұнда да жаңа оқу-тәрбие үлестері ұйымдастырылмақ.

Р. УӘЛИЕВ,

Петровка селосы, Ленин ауданы.

ҚАРТ БАҒБАНШЫНЫҢ ШӘКІРТІ

Облысымыздың қарт бағбаншысы Трофим Батеханың таңдаулы шәкірттерінің бірі Владимир Оселедченко жолдас Октябрь ауданының Чапаев атындағы колхозында

бінен 6 килограмнан жидек жыйнады. Сол сияқты алхордан, қарақат, жидектерден жақсы өнім алынды.

Баула бағдарымен өсіріледі. Үстіндегі

ҚЫТАЙ КОММУНИСТІК ПАРТИЯСЫНЫҢ ӨСУІ

ПЕКИН, 14 декабрь. (СОТА). Қытай Коммунистік партиясы мүшелерінің саны жүз-сайын өсе түсеуде. Партияға елдің алдыңғы қатарлы адамдары: жұмысшылар, шаруалар алдыңғы қатарлы өндіріс орындарының өкілдері кіруде.

Елдің индустриялы ірі орталығы Мукденде үстіндегі жылдың он айы ішінде партияға 7 мыңнан аса еңбек ерлері мен өндіріс озыттары қабылданды.

«Цзяншижао» газеті партия ұйымдарының өсуі туралы жазады. Қазір Цзянши провинциясының Дасин мен Хэнфэн уездерінің әрбір деревнясында партия ұйымдары бар. Шаньоск ауданында ҚКП-ның 22 мыңға тарта мүшесі есептелінеді.

Партияның мыңдаған мүшелері кооперативтермен өзара еңбек көмегі топтарын басқарып, қытай шаруаларын коллективтік еңбекке тарту жөнінде зор жұмыстар жүргізуде.

ПЕКИНДЕ ССРО-НЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ МӘДЕНИ ҚҰРЫЛЫСТАРДАҒЫ ЖЕТІСТІКТЕРІ КӨРМЕСІНІҢ ТАБЫСЫ

ПЕКИН, 14 декабрь. (СОТА). Пекинде ССРО-ның экономикалық және мәдени құрылыстардағы жетістіктері көрмесі жұмыс істегелі екі айдан астам уақыт өтті. Бұл мерзім ішінде көрмеде өкілдері миллионнан аса адамдар болды. Пекин тұрғындарынан басқа, көрмеде басқа провинциялардан келген 400 мың адам болды.

Қытай мамандары үшін — машина жасаушылар, кеншілер, құрылыс жұмысшылары, ғылыми қызметкерлер мен искусство зерттеушілері үшін лекциялар мен бағамалар ұйымдастырылуда. Көрмеде болғандар өздерінің білдірген көптеген пікірлерінде советтік индустрияға советтік ауыл шаруашылығын механикаландырудың жоғарылығына, совет суретшілері мен скульпторларының тамаша шығармаларына өздерінің сүйсінгендіктерін және Совет Одағынан әлі де табылмайтын үйрену беруге деген тілектерін білдірген.

ГЕРМАН ДЕМOKPATИЯЛЫҚ РЕСПУБЛИКАСЫ АУЫЛШАРУАШЫЛЫҚ ӨНДІРІСТІК КООПЕРАТИВТЕРІНІҢ КОНФЕРЕНЦИЯСЫНДА

БЕРЛИН, 14 декабрь. (СОТА). АДН агенттігінің хабар етуіне қарағанда, кеше Лейпцигте Герман Демократиялық Республикасының ауылшаруашылық өндірістік кооперативтерінің председателдері мен желсенділерінің үшінші конференциясы аяқталды.

Конференция еңбек ұйымдастыруды жақсартуға, мал шаруашылығын өркендету мен ауылшаруашылық кооперативтерінің өсуіне көмек көрсететін ұсыныстар қабылдады.

Конференцияға қатысушылардың бірауыздан қабылдаған қарарында ауылшаруашылық өндірісі кооперативтерін бұдан әрі де ұйымдық және шаруашылық жағынан ыңғайтудың қажеттілігі атап көрсетілген.

Конференцияда Германия Демократия

Отто Гротевольдың Хеннингсдорфтағы митингте сөз сөйлеуі

БЕРЛИН, 14 декабрь. (СОТА). Кеше Хеннингсдорфта көп адам қатысқан митинг болып, оған қала көшпұрындарының 10 мыңнан аса жұмысшылары мен қызметшілері қатысты. Митингте Герман Демократиялық Республикасының премьер-министрі Отто Гротеволь сөз сөйлеп, еуропалық елдердің Москва Кеңесі туралы айтты.

Герман Демократиялық Республикасының делегациясы, делі Отто Гротеволь, Москвада бүкіл неміс халқының мүдделерін білдірді, біз герман фашизміне қарсы күресте ең ауыр құрбандықтарға ұшыраған елдердің өкілдері алдында сөз сөйледі. Бұл өз жауапкершілігімізді толық түсіне отырып, герман милитаризмі барлық халықтардың қас жауы, Германияның қас жауы болып табылады, сондықтан біз оған қарсы барлық құралдармен күресеміз деп мәлімдеді.

Батыс Германияны ремилитарландыру және оны соғыс блоктарына енгізу туралы Париж келісімдерінің агрессиялық сипатын атап көрсетіп, Гротеволь былай деп мәлімдеді:

Сондықтан да біз Москва Кеңесінде бүкіл неміс халқының атынан былай деп мәлімдедік: Париж келісімдері ешуақытта да танылмайды және бұл келісімдердің жүзеге асырылуына жол бермеу үшін қажетті шаралардың бәрі істеледі.

Бельгия Коммунистік партиясының XI ұлттық съезі

БРЮССЕЛЬ, 14 декабрь. (СОТА). Бельгия Коммунистік партиясының 12 декабрьде жабылған XI ұлттық съезі партияның жұмысы мен оның басшылығындағы кемшіліктер мен қателіктерге қарсы бағытталып, кеңінен өрістетілген сын мен өзара сын жағдайында өтті және партияның бірлігін айқын көрсетті. Кемшіліктерді сынап отырып, делегаттар партия жұмысын жақсартудың, оның жұмысшы табының авангары ретіндегі ролін қамтамасыз етудің, бейбітшілік пен ұлттық тәуелсіздікті қорғаудың нақты міндеттерін қойды.

Көптеген шешендер өздерінің сөздерін Бельгияның бейбітшілігі мен ұлттық тәуелсіздігі үшін күресу мәселелеріне арнады. Брюссель федерациясының өкілі Релеком былай деді: Бельгиядағы бейбітшілік жолындағы күрес, еңалдымен, Батыс Германияны қаруландыруға қарсы күрестен байланыстырылуға тиіс. Релеком Бельгияда бейбітшілік жолындағы қозғалыстың күшейгенін атап көрсетіп, партияның мүшелерін бұл қозғалыста авангардтық орын алуға шақтырды.

Делегаттардың сөздерінде сонымен қатар партиялық баспасөзге басшылықтың жеткіліксіз екендігі де сыналды.

Съезде Румынияның, Польшаның, Чехословакияның, Венгрияның, Герман Демократиялық Республикасының, Батыс Германияның, Великобританияның, Финляндияның, Австрияның, Жапонияның және басқа елдердің туысқан коммунистік және жұмысшы партияларынан

Келісім және бейбітшілік туы, деді ол. Біздің туымыз болып келді және бола береді. Біз барлық неміс патриоттарын Париж келісімдеріне қарсы, Герман мәселесін бейбітшілікпен шешу жолындағы күресте мейлінше тығыз топтасуға шақырамыз. Париж келісімдері бекітілмеуге тиіс.

Премьер-министр Гротеволь бұдан кейін былай деп атап көрсетті: егер Батыс Германияны ремилитарландыру жөніндегі Париж келісімдері қалай да бекітілетіндей болса, онда Герман Демократиялық Республикасы бейбітшілікті, неміс халқының ұлттық мүдделерін және Герман Демократиялық Республикасы еңбекшілерінің табыстарын қорғау үшін ұлттық қарулы күштер құруға мәжбүр болады.

Отто Гротеволь Германияның бейбітшілігі, хауіпсіздігі және бірлігі жолындағы Париж келісімдерін бекітуге қарсы, герман милитаризмін қайта тудыруға қарсы күресті белсене күшейтуге шақтырды.

Митингте сөз сөйлеген еңбекшілердің өкілдері Герман Демократиялық Республикасы үкіметінің бейбітшілікті сақтауға және неміс халқымен Герман Демократиялық Республикасы еңбекшілерінің ұлттық мүдделерін қорғауға бағытталған барлық шараларын қолдаймыз деп бірауыздан атап көрсетті.

алынған құттықтаулар жарияланды. Француз Коммунистік партиясының атынан Этьен Фажон, ал итальян Коммунистік партиясының атынан Спиано съездің делегаттарын құттықтады.

Съезде Эрнест Бюрнелль қорытынды сөз сөйлеп, съездің мызғымас бірлік жағдайында өткенін атап көрсетті, және кемшіліктерді сынау, өзара сын партияның жұмысын бұрыңғыдан да жоғары дәрежеге көтеруге мүмкіндік береді деген сенім білдірді. Партия, делі Бюрнелль барлық күшін жұмыс, бейбітшілік жолындағы күреске қатысады және еңбекшілердің мүдделерін қорғайтын болады.

Съезд партияның бірлігін ыңғайту және оның еңбекшілер бұқарасы арасындағы жұмысын күшейту жолдарын көрсеткен қарарлар қабылдады. Съездің қарарлары әлі жарияланған жоқ.

Съезд сонымен қатар ұйымдастыру мәселелерін талқылап, 55 адамнан Орталық Комитет сайлады. Орталық Комитетке атап айтылса, Эрнест Бюрнелль, Ван Муркерке, Лальман Терф және басқалары кірді.

Орталық Комитеттің мажлісінде басшы органдар сайланды. Орталық Комитеттің секретариатына Эрнест Бюрнелль, Ван Муркерке, Рене Белең сайланды. Орталық Комитеттің саяси бюросы құрамына: Эрнест Бюрнелль, Ван Муркерке, Рене Белең, Ван Ден Бранден, Жорж Геннер, Де Конен кірді. Коммунистік баспасөзге басшылық ету міндеті Ван Муркеркеге жүктелді.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ҰЛТТЫҚ ЖЫЙНАЛЫСЫ СЕССИЯСЫНЫҢ АЯҚТАЛУЫ

ПРАГА, 14 декабрь. (СОТА). Чехословакияның жаңадан сайланған ұлттық жыйналысының бірінші сессиясы бүгін өзінің жұмысын аяқтады. Ұлттық жыйналыс Чехословакияның жаңа үкіметінің программалық мәлімдемесін мақұлдап, оған бірауыздан сенім білдірді.

Ұлттық жыйналыс еуропалық елдердің Европада бейбітшілік пен хауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі Москва Кеңесіне қатысқан Чехословак Республикасы үкімет делегациясының қыймылдарына өзінің қосылатынын бірауыздан білдірді.

Сессияның делегаттары қаулы алды, онда былай делінген: Батыс Германияда милитаризмді қайта тудыру және милитарландырылған Батыс Германияны көзбір батыс мемлекеттерінің агрессиялық блоктарына енгізу мақсатын көздейтін Париж келісімдерін бекіту біздің шекараларымызға тікелей таяу жерлерде жаңа вермахт құрғандық, соғыс хауіпін күшейткендік, ұлттық хауіпсіздікке және мемлекетке келетін қатерді күшейткендік болады.

Чехословак республикасы ұлттық жыйналысының сессиясы:

1. Еуропалық елдердің Европада бейбітшілік пен хауіпсіздікті қамтамасыз ету жөнінде 1954 жылғы 29 ноябрьден 2 декабрьге дейін болып өткен Москва Кеңесіне қатысқан Чехословак Республикасы үкімет делегациясының қыймылдарына толығымен қосылатынын білдіреді;

2. ССРО, Польша Халық Республикасы, Чехословак Республикасы, Герман Демократиялық Республикасы, Венгер Халық Республикасы, Румын Халық Республикасы, Болгар Халық Республикасы, Албан Халық Республикасы үкіметтерінің 1954 жылғы 2 декабрьде Москвада қабылданған Декларациясын толығымен қолдайды.

НЕРУДІҢ ЛАННАУДА СӨЗ СӨЙЛЕУІ

ДЕЛИ, 13 декабрь. (СОТА). Индия иформация бюросы былай деп хабарлайды: 12 декабрьде Ланнауда 100 мыңнан аса адамның алдында сөз сөйлеген премьер-министр Неру бүкіл дүние жүзінде бес принципті бейбітшілікпен қатар өмір сүрудің үлгісі ретінде ұсынды. Бұдан кейін Неру өзінің Қытайға барып келген сапарына тоқталып, Қытайды ұлы ел деп атады. Неру 40 жылғы күрес пен азаматтық соғыстан кейін Қытайдың берік орныққан орталық үкімет құрғанын арап көрсетті және жекпе-жек адамдар мен елдердің Қытайды тану керек пе, керек емес пе деген мәселені, сондай-ақ оны БҰҰ мүшелерінің қатарына алу туралы мәселені әлі күнге дейін тартысқа салып отырғанына таңданығын білдірді. Өзінің танытын отырған фактілерді көрмегенсің кез жұмын отыра беруге бола ма?

Қытайды танымалудың дәл өзі, делі Неру бұдан кейін, өткен бес жылдың ішіндегі халықаралық алауыздықтар мен жанжалдардың басты себебі болды. Бұл фактор ұлттар арасындағы алауыздықтардың артуына себепші болды. Азияның саясаты оянуы және ұлы екі ұлттық — Индия мен Қытайдың саяси аренаға шығуы нәтижесінде, деп мәлімдеді Неру.

ол колхоз бауындағы жеміс, жидектерден мол өнім алды. Әрбір гектардан 30 центнерден алма, қызылжидіктің әрбір тү-

жылы оның саны 2,5 есе өсті. Әрбір ара ұясынан 30 килограмнан бал алынды.

Н.КӘРИМОВ.

Овощь өсүшінің табысы

Полудень ауданы, Сталин атындағы колхоздың колхозшысы Мария Охрименко жолдас бірнеше жылдан бері овощь өсіру шаруашылығында жұмыс істеп келеді. Ол үстіміздегі жылы өз бригадасының жұмысын дұрыс ұйымдастыра отырып, жақсы табыстарға ие болды. Бригада картоптың әрбір гектарынан 275 центнер-

ден өнім алды. Бұл өткен жылғыдан 110 центнер, ал 1952 жылғы өнімнен екі есе артық деген сөз. Сол сыяқты помидор өнімі де өткен жылғыдан екі есе дерлік артық, әр гектардан 200 центнерден болды. Озат колхозшы өзінің қажырлы еңбегі үшін Бүкілодақтық ауылшаруашылық көрмесіне қатысты.

лық Республикасы премьер-министрінің орынбасары, ГВСП Орталық Комитетінің секретары Вальтер Ульбрихт қорытынды сөз сөйледі.

ИТАЛИЯН ДЕПУТАТТАР ПАЛАТАСЫНДА

РИМ, 14 декабрь. (СОТА). АНСА агенттігінің хабарлауы бойынша, кеше түстен былай Италияның депутаттар палатасында Париж келісімдерін бекіту туралы, батыс-европалық одақты құру және Батыс Германияны солтүстік-атлантикалық блокқа енгізу туралы мәселе жөнінде, яғни Батыс Германияны ремилитарландыру мәселесі жөнінде жарыссөз басталған.

Американ өкметтерінің жүгенсіздігі

ПЕКИН, 14 декабрь. (СОТА). Синьхуа агенттігінің хабар етуіне қарағанда, АҚШ-тың мемлекеттік департаменті 11 декабрьде өз Отанына қайтысы келетін 35 қытай студентінің Қытайға баруына тыйым салған. Үстіміздегі жылғы июльде Женевада болған кеңесте АҚШ-тың делегациясы американ үкметінің өздерінің елдеріне жібермей, бес мыңнан аса қытайлық студенттерді АҚШ-та ұстап отырғандығын ресми мойындаған болатын.

АҚШ үкметінің бұл қадамы, деп мәлімдеген агенттік, Қытайда сотталған

американдық шпиондар үшін «жөк алуға» тырысушылық болса керек. Егер іс былай болса, онда бұл АҚШ үкметінің халықаралық правоның нормасын сақтамай отырғандығының куәсі болады.

Құрама Штаттардың үкметінің, деп атап көрсеткен агенттік, қытай студенттерін күшпен ұстап отыруға ешқандай правосы жоқ. Сондықтан қытай студенттері жайында американдық өкметтің жақсап отырған соңғы қадамы АҚШ-тың халықаралық правоны аяусыз бұрмалап отырғандығын көрсетеді.

Азияның тағдырын Европа немесе Америка шешіп келген студенттердің дәуірінен енді өтті.

ГЕРМАН МИЛИТАРИСТЕРІНІҢ АШЫҚ ТҮРДЕ МОЙЫНДАУЫ

ЛОНДОН, 14 декабрь. (СОТА). Батыс державалардың билеуші топтары Батыс Германияны ремилитарландыру жоспарларын өздерінің парламенттерінде өткізіп жіберуге тырысып, өз елдерінің жұртшылығын тыныштықандыру үшін қайтадан тудырылып отырған батысгермандық армия сан жағынан шектеледі деп түсіндіруге тырысуда.

Бұл сөздің жалған екендігін батысгерманиялық әскери топтардың өкілдері әшкерелеуде. Бұған бұрынғы гитлерлік офицерлер — генерал Мантейфель мен вице-адмирал Хейенің «Дейли экспрестің» бондық тілшісі Хемшер мен болған өңімеде жасалған мәлімдемелері куә бола алады. Олардың айтуларына қарағанда, герман милитаристері Париж келісімдерінің негізінде ресми түрде жобаланған 12 дивизия мен қарататанып қалмайтындығын көрінеді.

Мантейфель мен Хейенің сөзіне қарағанда Батыс Герман бундестагінің депутаттары «жергілікті қорғаныс отрядтары» деп аталатынды құруды талап етуде. бұл отрядтар мотормен жабдықталған колонналар болады және олар танкке қарсы шапшаң атылатын мылтықтармен жабдықталған болар еді. Бұл күшті құруды олар Вермахты қайта тудырумен бір уақытта жүргізбек.

Сурақтарға жауап бере келіп, Хейе герман армиясының ресми түрде аталыған цифрға әлде қайда асып кететіндігін ашық мойындаған.

Редактордың орынбасары
Г. НҰРМОЛДИН.

Киноларда

«УДАРНИК» кинотеатрында

«ЗАПАСТАҒЫ ОЙЫНШЫ»

Сеанстар сағат 5, 6-50, 8-40 және 10-30 да басталады.

«ОКТАБРЬ» кинотеатрында

«ИНЕЛІК»

Сеанстар сағат 4-30, 6-30, 8-30 және 10-30 да басталады.

Солтүстік Қазақстан облысы, Борки селосындағы № 36 механизация училищесінде тұрушы Михаил Тигранович Голустьян Петропавл қаласы, Володаровский көшесі, 53-үйде тұрушы Евгения Яковлевна Голустьяннан айрылатыны жөнінде арыз берді.

Іс Петропавл қаласындағы 5-участоктік халық сотында қаралады.

П. РЫСАКОВ.

Халықаралық шолу

ХАЛЫҚТАР ПАРИЖ КЕЛІСІМДЕРІНЕ ҚАҒСЫ

Барлық европалық елдерде және басқа континенттердің көптеген мемлекеттерінде европалық елдердің Европада бейбітшілік пен хауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі Москва Кеңесінің қорытындылары кеңінен талқыланып жатқанына міне он күн болды.

Кеңеске қатысқан бейбітшілік мемлекеттерінің халықтары және батыс елдерінің демократияшы жұртшылығы Москва Кеңесінің Декларациясы мен ондағы ұсыныстардан бейбітшілікке жетудің айқын жолын көріп, соғысқа жол бермеу үшін өз күштерін біріктіруге ұмтылуда. Герман Демократиялық Республикасының Халық палатасы Москва Кеңесінің Декларациясын бірауыздан мақұлдады және бұл жөнінде қабылданған қарарда Декларациядан туатын барлық шараларды әзірлеуді үкметке тапсырды. 7 декабрьде Варшавада болған митингке қатысушылар былай деп мәлімдеді: Батыс Германияны ремилитарландыру жоспарларын жүзеге асыру қатері бейбітшілік елдер мен халықтардан оқылғандық өздерің қапылыста қалдырмайтын болуы үшін барлық күштерін жұмылдыруды талап етеді. Соғыс өртін тұтандырушылардың жоспарларын түпкі тамырымен күрту керек, деп мәлімдеді Чехословакия ұлттық майданының конференциясы. Венгрияның, Болгарияның, Румынияның, Албанияның елбасшылары да осындай мәлімдемелер жасауда. Москва Кеңесінің нәтижелері Қытайда да толық мақұлданып қарсы алынды.

Бейбітшілік, демократия және социализм лагеріндегі барлық мемлекеттердің халықтары, Париж келісімдері бекітілген жағдайда, өздерінің хауіпсіздігін қамтамасыз етуге және, барлық бейбітшілік адамдармен қол ұстасып жүресе отырып, баянды бейбітшілікке жетуге өздерінің берік бел байлап отырғанын атап көрсетуде. Капиталистік елдердегі прогресшіл және демократияшы күштер өкілдерінің

сөздерінде де империалистік соғыс өртін тұтандырушылардың жаңа қастандық әрекеттер мен бейбітшілікті қорғауға ұмтылған талаптар білдірілуде.

Өртүрлі елдердің 80 миллионнан аса елбасшыларын біріктіріп отырған келісімдердің Бүкіл дүниежүзілік федерациясы Бас советінің 9 декабрьде ашылған жетінші сессиясының алғашқы сөзі Париж келісімдеріне қарсы жүреске шақырған сөз болды.

АҚШ-тың, Англияның, Францияның және американ империалистері жасаған инициатива бойынша құрылған соғыс топтарына кіретін басқа да бірқатар капиталистік елдердің билеуші топтары Москва Кеңесі мен оның Декларациясы жөнінде ұстап отырған позиция халықтардың өмірлік мүдделеріне мүлде қайшы келеді. Герман милитаризмін қайта тудыруға жол бермеу туралы және Европада хауіпсіздіктің тиімді системасын құру туралы ұсыныстарды қабылдамай, батыстағы билеуші топтардың өкілдері, бірінші жағынан, Москва Кеңесі Декларациясының маңызын бұрмалауға немесе қол түте, ал екінші жағынан — Париж келісімдерін бекіту Совет Одағымен онан әрі келіссөздер жүргізуді «жеңілдететін» болады-мыс деген сылтаумен бұл келісімдердің бекітілуін тездетуге барынша тырысуда.

Москвадағы Кеңес әлі аяқталмаған кезде, АҚШ мемлекеттік секретары Даллес оған қарсы шабуылдар жасап, Москва Кеңесі «ешқандай жаңалық» айтпайды-мыс деген көпірме мәлімдеме жасады. Осы бағытты онан әрі ұстаған американ ресми адамдары, ал олардың ізінше ағылшын және француз ресми адамдары Декларацияның шын мақсатын бұқарадан жасыруға, оның маңызын кемітуге және «ешқандай жаңалық болмай» отыр-мыс деп, жағдайды бұрмалап көрсетуге барынша күш салып бақты. АҚШ мен басқа батыс елдерінің билеуші топтарының бұл сыяқты бұрмалаушылық тактикасы олардың жұртшылық пікірін аластыру

және халықтардың қырағылығын босатыу үшін әрекет жасауына керек болған.

Бірақ Париж келісімдерін бекітуді және халықаралық шиеленісті күшейтуді жақтаушылардың позициясы батыс елдерінің халықтары тарапынан қосталмай отыр. Герман милитаризмін қайта тудыруға және Париж келісімдерін бекітуге қарсы халық қозғалысының күшейгені туралы хабарлар жан-жақтың бәрін дерлік келіп түседі. Англияда 80 мың жұмысшының өкілі болып табылатын Шотландия шахтерлерінің Эдинбургтегі конференциясы Батыс Германияны қаруландыру саясатын айыптайтын және герман мәселесін жаңа халықаралық конференцияда талқылауды талап ететін қарар қабылдаған. Францияда 2 декабрьде, бір күннің ішінде ғана 16 қалада, соның ішінде Парижда бұқаралық митингтер болып, митингтерге қатысушылар Париж келісімдеріне қарсы «жоқ» деп жауап берген.

Герман милитаризмін қайта тудыру жоспарларына қарсы шыққан көптеген бұқаралық митингтер батыс-европалық елдердің бәрінде де өткізілуде. Халықтар бұл жоспарлардың қандай апатты зардаптары болатынын түсінеді, сондықтан олар батыстағы билеуші топтардың бұл жоспарларды жүзеге асырудан бастартуын талап етуде.

ФРАНЦУЗ-СОВЕТ ДОГОВОРЫНЫҢ ОН ЖЫЛДЫҒЫ

Францияның демократияшы жұртшылығы 10 декабрьде одақ және өзара көмек туралы Француз—Совет договорының он жылдығын атап өтті.

Журтка мәлім, бұл договор соғыс күндерінде, Франция фашистік оккупациядан жаңа ғана азат етілген кезде жасалған болатын. Өткен ғасырдың жетісінші жылдарында герман агрессиясымен байланысты мәселелерді шешуде Россия Францияға екі рет көмектесті: 1871 жылы Россияның қысым жасауы нәти-

жесінде Бисмарктің Францияға жүктеген контрибуциясы азайтылды, ал арада 6 жыл өткенде Россияның қолқабыс жасауы Францияның Пруссия милитаристерімен жаңа соғысқа шилінеуіне көмектесті. Дүниежүзілік бірінші соғыс жылдарында Франция мен Россия герман милитаризміне қарсы бірлесіп шайқасты, соның өзінде орыс әскерлері өздерінің Шығыс майдандағы қиыншылықтарын француздарды талай рет қолдады. Совет Одағының дүниежүзілік екінші соғыста жүргізген қаһармандық күресінің және оның тарихи жеңістерінің Францияға көрсеткен көмегі де баға жетпес көмек болып табылады.

1944 жылғы 10 декабрьде одақ және өзара көмек туралы Француз—Совет договорына қол қойылуы екі елдің дәстүрлі достық саясатының жалғасы болды. Договорда былай деп көрсетілді: екі ел дүниежүзілік екінші соғыс аяқталғаннан кейін «Германиядан жасалатын жаңа қатердің қандай болса да жою үшін қажетті шаралардың бәрін қолдануға және Германия тарапынан агрессия жасауының қандай да болса жаңа әрекетіне мүмкіндік беретіндей әрекеттерге жол бермеуге» міндеттенеді. Екі ел бұл договорда басқа одақтар жасаспауға және бұл елдердің біріне қарсы бағытталған коалицияларға қатыспауға міндеттенді.

Совет Одағы Француз —Совет договорын оқшаулан да дәйектілікпен сақтап келді. Ал бұған қарама-қарсы, Францияның кәзіргі үкметі договордың талаптарына қайшы келетін саясат жүргізуде. Француз үкметінің өкілдері герман милитаризмін қайта тудыру туралы Лондон мен Париж келісімдеріне қол қойып, кәзір бұл келісімдерді тезінен бекітіруге күш салуда.

Францияның қалың халық бұқарасы, оның демократияшы күштері, барлық француз патриоттары герман милитаризмін қайта тудыру саясатының өз елің және Европаның басқа елдерін қандай қайғылы апаттарға әкеліп соқтыратынын түсінеді. Сондықтан да Француз—Совет договорының он жылдығына әзірлену және оны мейрамдау Францияда француз халқының бейбітшілікті сақтау үшін,

РЕДАКЦИЯНЫҢ АДРЕСІ: Қазақ ССР, Петропавл қаласы, Петренев көшесі, 92-үй. ТЕЛЕФОНДАР: редактор — 1-86, редактордың орынбасары — 1-59, секретариат — 1-33, партия және насихат бөлімдері — 0-22, ауылшаруашылық және өнеркәсіп-транспорт бөлімдері — 2-36, мәдениет тұрмыс, хабар және тілшілер бөлімдері — 3-39, корректорлар бюросы — 4-39. Газет баспасы — 5-53, газет табыс етілмесе — 1-19 телефон арқылы сөйлесуге болады